

RUGPJŪČIO 23-OJI – JUODOJO KASPINO DIENA

1939 m. tą dieną Maskvoje buvo pasirašytas Molotovo-Ribbentropo paktas. Po 50 metų, 1989 m. rugpjūčio 23-ąją, milijonai gyva grandine nuo Vilniaus-Rygos-Talino liudijo pasauliui reikalaudami laisvės ir nepriklausomybės!

LIETUVOS PREZIDENTAS RAGINA RUSIJĄ ATKURTI ISTORINĮ TEISINGUMĄ

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus laiko sovietinės okupacijos žalos atlyginimą istorinio teisingumo klausimu. Jis tai pareiškė interviu Rusijos laikraščiui "Nezavisimaja gazeta". Pasak V. Adamkaus, Sovietų Sąjunga penkis dešimtmečius buvo okupavusi Lietuvą ir Rusiją, kaip SSRS teisių perėmėja, politinė prasme prisiėmė ir atsakomybę už okupacinės politikos padarinius.

Interviu Rusijos laikraščiui V. Adamkus sakė, kad tarptautiniai Sovietų Sąjungos komunistinio režimo nusikaltimai nusipelnė tokio pat griežto pasmerkimo, kaip ir hitlerinės Vokietijos nusikaltimai. "Lietuva turi tokią pat teisę į žalos atlyginimą, kaip ir Europos šalys, nukentėjusios nuo hitlerinės Vokietijos, - pareiškė prezidentas. - Tuo labiau kad Lietuvos piliečiai, kurie karo metais buvo išvežti į Vokietiją dirbti priverstinių darbų, jau gauna Vokietijos mokamas kompensacijas".

Kartu V. Adamkus pažymėjo, jog Lietuva nesieks, kad Rusija tučtuojau atlygintų žalą, ir nesikreips į tarptautines teisės institucijas. "Žalos atlyginimas - tai pirmiausia Rusijos brandumo ir geros politinės valios klausimas", - pabrėžė Lietuvos prezidentas. *ELTA*

LIETUVA TURI STIPRIŲ ŠALININKŲ

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis tikisi, jog komisarių portfelių pasidalinimas naujos sudėties Europos Komisijoje bus naudingas Lietuvai. Tai žurnalistams A. Valionis sakė po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi, su kuriuo aptarė ir EK sudėtį.

"Tiek ruošiant biudžetinę perspektyvą, tiek kalbant apie regioninį bendradarbiavimą, tiek kalbant apie santykius su Rusija, Ukraina ir mūsų įvairias regionines iniciatyvas - dabar mes turime stiprių šalininkų, gerų pažįstamų, suprantančių mūsų pozicijas", - sakė A. Valionis.

Lietuvių studijų savaitės proga Karininkų ramovėje Kaune dr. K. Ambrozaitis, žurnalistas-politologas, **Dirvos** bendradarbis Vilius Bražėnas ir prof. A. Dumčius.

J. Ivaškevičiaus nuotr.

LIETUVOJE POSĖDŽIAUS NATO KARINIS KOMITETAS

Lietuvoje rugsėjo viduryje vyks NATO karinio komiteto išvažiuojamasis posėdis.

Vyriausybė vykusiame posėdyje nutarė leisti atvykti į Lietuvą NATO kariams ir karinėms pajėgoms priskirtiems civiliams tarnautojams su transporto priemonėmis, ginkluote ir amunicija, taip pat sudaryti atitinkamą darbo grupę renginiui organizuoti.

Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos pranešimo, NATO karinio komiteto išvažiuojamasis posėdis - tęstinis renginys, kuris prasidės Estijoje, o vėliau

persikels į Latviją ir Lietuvą. Lietuvoje komiteto nariai posėdžiaus rugsėjo 12-13 dienomis.

Pagrindinis renginio tikslas yra aptarti Aljanso karinės politikos klausimus NATO valstybių aukščiausio rango karinių pareigūnų lygmeniu, susipažinti su naujomis NATO narėmis, užmegzti ryšius su šių šalių vadovais, kitais pareigūnais.

NATO karinis komitetas - tai pagrindinė ir aukščiausia karinė NATO institucija, tiesiogiai atsakinga Šiaurės Atlanto Tarybai, Gynybos planavimo komitetui ir Branduolinio planavimo grupei. Anot pranešimo, numatoma, kad komiteto posėdyje Lietuvoje dalyvaus dviejų NATO štabų - Jungtinių pajėgų vyriausiosios transformacijos vadavietės ir Jungtinių pajėgų vyriausiosios vadavietės operacijoms - vadai, Tarptautinio karinio štabo direktorius ir atstovai, 26 NATO valstybių kariuomenių vadai, štabų karininkai bei kariniai atstovai.

Iš viso Lietuvoje planuojama priimti iki 370 asmenų iš 25 užsienio valstybių. Manoma, kad užsienio valstybių kariniai pareigūnai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai į Lietuvą atvyks rugsėjo 10 dieną ir išvyks rugsėjo 15 dieną. *BNS*

V. PUTIN ĮSAKĖ ČEČENIJOJE SURENGTI PARLAMENTO RINKIMUS

Likus dviem savaitėms iki prezidento rinkimų Čečėnijoje, Rusijos vadovas Vladimir Putin nurodė netrukus čia surengti ir rinkimus į parlamentą. Parlamento rinkimai turi įvykti, "jei ne šiais metais, tai vėliausiai ateinančių pavasarį", pareiškė jis Juodosios jūros Sočio kurorte susitikęs su Rusijos rinkimų komisijos vadovybe.

Čečėnijos prezidento rinkimuose rugpjūčio 29-ąją buvo aiškiu favoritu laikomas Kremliaus remiamas ligšiolinis čečėnų vidaus reikalų ministras Alu Alchanovas, bet ne čečėnų tautos. Saugumo padėtis Čečėnijoje, kurioje jau dešimt metų nesiliauja kovos, yra labai įtempta. *ELTA*

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SAJUNGOS IR NACIONALINĖS CENTRO PARTIJOS

PAREIŠKIMAS

Dėl Lietuvos Konstitucijos statuso keitimo

Lietuvos Respublikos Seime liepos 13 d. įvyko galutinis balsavimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 150 straipsnio papildymo, kuris nustatė Europos Sąjungos (ES) teisės normų tiesioginį veikimą Lietuvos teritorijoje ir jų viršenybę prieš nacionalinius įstatymus.

Tačiau:

- 1) stojimo į ES sutartyje Lietuva nėra prisiėmusi tokių įsipareigojimų;
- 2) daugelyje ES šalių konstitucinis santykis su šia tarptautine organizacija yra nustatytas kitaip;
- 3) yra ES šalių senbuvų, kurių konstitucijose iš viso nėra nieko panašaus (pvz. Danijos Karalystėje), kadangi santykiai su ES palikti tarpvalstybinių sutartinių santykių sričiai;
- 4) be jokių viešų ir rimtų svarstymų priimtas konstitucinis įstatymas pakeitė mūsų valstybės konstitucinį statusą Europos sąjungoje, nors ši tarptautinė organizacija nėra federacinė valstybė;

5) tokios Konstitucijos pataisos prieštarauja pirmajam jos straipsniui, kuris nustato, kad Lietuva – tai nepriklausoma demokratinė respublika;

6) Konstitucinių pataisų, kurios keičia pirmojo jos straipsnio nuostatas, priėmimas Seime yra neteisėtas.

7) Konstitucijoje nustatyta, kad tokios pataisos gali būti priimtos tik referendumu ir tik – visų rinkėjų balsų dauguma.

Lietuvių tautininkų sąjunga ir Nacionalinė centro partija pareiškia, kad Seimo nariai šiuo balsavimu prisiėmė visišką asmeninę atsakomybę dėl galimo mūsų valstybingumo praradimo.

Lietuvių tautininkų sąjunga ir Nacionalinė centro partija protestuoja prieš galimą Lietuvos juridinės nepriklausomybės atsisakymą ir laiko šį Seimo aktą niekiniu bei Lietuvos juridiskai niekaip nesaistančiu.

Klemas Inta, Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas
Romualdas Ozolas, Nacionalinės centro partijos pirmininkas
(Tautininkų žinios 2004 m. liepos mėn. Nr. 13)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentas Valdas Adamkus pasveikino ir apdovanojo tarptautinio vyrų teniso turnyro Prezidento taurei laimėti nugalėtoją ispaną Javier Garcia bei finale rungtyniavusį lietuvi Rolandą Murašką.

Šalies vadovas pasidžiaugė, kad šis turnyras prisideda prie teniso populiarinimo Lietuvoje. Vilniuje, Sereikiškių parke, "Teniso pasaulio" aikštyne, vykusio turnyro finale J. Garcia keturiskart šių varžybų nugalėtoją R. Murašką įveikė 6:3, 3:6, 6:1. Turnyre, kurio prizų fondą sudarė 10 tūkst. JAV dolerių, dalyvavo 20-ies pasaulio šalių tenisininkai.

Šiuo metu Vilniuje vyksta kitas tarptautinis teniso turnyras, skirtas legendinio lietuvių tenisininko Vito Gerulaičio atminimui.

Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovas Valentinas Junokas pripažįsta, kad poėmiai trijų Lietuvos partijų būstinėse prieš pat prezidento rinkimus buvo jo tarnybos "taktinė klaida", tačiau ir toliau tikina, jog tai padarius vėliau kaltinimų srautas irgi būtų buvęs "toks pat". "Mūsų žinyba atsidūrė kritikos smagalyje", - išskirtiniame interviu "Lietuvos žinioms" teigė V. Junokas. "Visi tie, kurie dalyvavo korupcijos procese, suinteresuoti užglaistyti ir paslėpti nuo visuomenės savo neskaidrią veiklą.", - aiškino V. Junokas.

Prezidento Valdo Adamkaus nuomone, trys Baltijos šalys - Lietuva, Latvija ir Estija - turi glaudžiai bendradarbiauti, atstovaudamos savo interesams Europos Sąjungoje bei kurdamos ekonomiškai stiprų Baltijos regioną. Tai jis pareiškė, priimdamas Latvijos Respublikos ambasadoriaus Lietuvai Armando Gūtmanio skiriamuosius raštus. "Privalome glaudžiai bendradarbiauti, atstovaudami savo interesams Europos Sąjungos institucijose, ir kurti dinamišką, ekonomiškai stiprų, konkurencingą ir europietišką Baltijos regioną", - sakė V. Adamkus.

Šalies vadovas išreiškė viltį, kad Lietuva ir Latvija toliau kartu ieškos naujų idėjų, iniciatyvų ir konkrečių, į ateitį orientuotų sprendimų.

Per susitikimą V. Adamkus pabrėžė, jog trys Baltijos šalys yra pavyzdys kitoms valstybėms ir regionams, ieškantiems veiksmingo šiuolaikiško bendradarbiavimo formų. "Tikiuosi, kad, veikdami kartu, galėsime pasidalyti šia patirtimi su kitomis euroatlantinės šeimos narėmis ir taip prisidėti prie Baltijos jūros bei aplinkinių regionų bendradarbiavimo plėtros", - savo kalboje pabrėžė šalies vadovas.

Raštų įteikimo ceremonijos metu Lietuvos prezidentas išreiškė įsitikinimą, kad ambasadoriaus skyrimas suteiks naują impulsą abiejų šalių santykiams ir toliau gilins nuoširdų bendradarbiavimą įvairiose srityse. Jis palinkėjo A. Gūtmaniui sėkmės ir sakė tvirtai tikėti, kad ambasadorius savo veikla svariai prisidės prie tarpvalstybinių santykių plėtos.

Darbo partijos ikūrėjas Viktoras Uspaskichas vakar netikėtai pareiškė, kad iš dabartinių Seimo narių rado tik du tinkamus į partijos kandidatų sąrašą, nors norinčiųjų į jį patekti buvo apie trisdešimt. Sąrašė, kuriame - 141 kandidatas, tik trys dabartiniai Seimo nariai. Vienas jų - pats V. Uspaskichas. Kiti du - buvęs nušalintojo Prezidento Rolando Pakso bendražygiai Jonas Lionginas ir Pranas Vilkas, pasitraukę iš Liberalų demokratų partijos.

Prezidento Valdo Adamkaus rinkimų štabas neigia, kad Viktoras Uspaskichas šįmet rėmė V. Adamkaus rinkimų kampaniją.

“V. Uspaskichas nerėmė Prezidento V. Adamkaus rinkimų kampanijos. Visuomeninės organizacijos “Valdo Adamkaus fondas” išplatintoje informacijoje apie fondo rėmėjus per visą minėtos organizacijos gyvavimo laikotarpį taip pat nefigūruoja tariamo rėmėjo pavardė. Rinkimų štabas ir pats kandidatas paramos iš V. Uspaskicho neprašė, beje, tokius gandus paneigė ir pats tariamasis rėmėjas”, - tvirtinama V. Adamkaus rinkimų štabo išplatintame pareiškime.

Šiuo pareiškimu atsakyta į žiniasklaidoje pasirodžiusią informaciją apie menamą V. Uspaskicho paramą V. Adamkui.

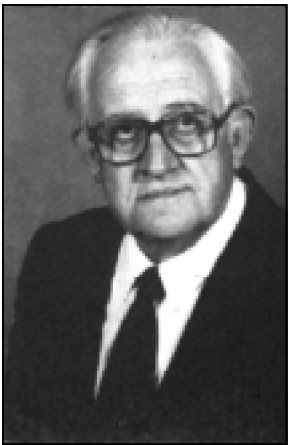
“Vyriausioji rinkimų komisija bei žiniasklaida gavo visą Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytą informaciją apie Prezidento rinkimų kampanijos rėmėjus, įskaitant ir informaciją apie visuomeninės organizacijos “Valdo Adamkaus fondas” rėmimą”, - primenama pareiškime.

Jo autoriai taip pat teigia, jog informacija apie lėšas V. Adamkaus kampanijai aukojusias firmas ir fizinius asmenis buvo viešai skelbta prieš kelias savaites. Kartu, pasak pareiškimo, paskelbta, kokiomis lėšomis remtas “Valdo Adamkaus fondas” bei kiek lėšų šios visuomeninės organizacijos sprendimu buvo skirta V. Adamkaus rinkimų kampanijai remti.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NELENGVA RASTI TAŠKA

Algirdas Pužauskas

Rugpjūčio 13 dieną Graikijoje oficialiai buvo pradėti Olimpiniai vasaros žaidimai. Popiežius Jonas Paulius II pareiškė, kad tai yra oficiali proga prisidėti prie pasaulio taikos ir susipratimo. Kalbėdamas rugpjūčio 8 d. popiežius pabrėžė, kad Atėnuose susirinks žmonės iš viso pasaulio, kuriame, kuriam siaučia dažna neapykanta ir smurtas. Jis ragino sportininkus panaudoti Olimpiadą susipratimui ir žmonijos taikai išauginti. Popiežius pabrėžė, kad jis tuo tikslu sukalbėjo maldele.

Rugpjūčio 11 d. Izraelio kariuomenės pasienio apsaugos draustinio punkte sprogo iš tolo kontroliuojama galinga bomba, kurią ten paslėpė Al Aqsa kankinių brigada. Žuvo du palestiniečiai, tarp 16 sužeistų arabų yra ir šeši Izraelio pasienio policininkai. Tarp sužeistų buvo ir 6 metų berniukas. Palestinos spauda tvirtina, kad ketverių metų kautynės pareikalavo 3,049 arabų gy-

Bendras vasaros olimpiados atidarymo vaizdas Atėnuose, kur po šimto metų vėl į Graikiją sugrįžo pasaulio sportininkai, jų tarpe ir Lietuvos. AP

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

— Keliais sakiniais —

- **Jungtinių Tautų Saugumo Taryba** vienbalsiai balsavo pratęsti mandatą dar metams Irako reikalams. JT gen. sekretorius Kofi Annan atsargiai įspėjo balsavimo dalyvius, kad smurtas Irake neleis didesnės veiklos.

vybių ir 970 žydų aukų.

Izraelio kariuomenės vadas generolas Moshe Yaalon pareiškė reporteriams, kad Izraelis ir jo saugumas nenukentėtų, jei Izraelis perleistų Sirijai Golano Aukštumas, kurias Izraelis užėmė 1967 metais. Kaip rašo Izraelio dienraštis Yediot Ahronot, jis reikalautų Sirijos kai kurių sienos pataisymų, Izraelis galėtų gyventi ir be Golano Aukštumų, tačiau taikos derybose Sirija 2000 metuose reikalavo visiško Izraelio pasitraukimo. Buvęs Izraelio premjeras Ehud Barak reikalavo, kad Sirija nutrauktų savo paramą Hezbollah teroristams, kurie veikia iš Lebano ir neremtų radikalų palestiniečių. Sirijos informacijos ministro patarėjas Ahmad Haj Ali pasakė atsiliepdamas į kariuomenės vado kalbą, pasakė, kad taikos siūlymai nieko nereiškia, jei Izraelio siūlymas pasitraukti iš Golano nerimtas, kai nėra tarptautinių taikos garantijų.

Irakē toliau vyksta šių kovos su sunių religine sekta. Ši puldinėja JAV karių. Laiskinasis, labai įtakingas Irako viceprezidentas Ibrahim al Jaafari, vadovaujantis Islamo Dawa partijos vadas, pareikalavo, kad iš Irako visai išvažiuotų amerikiečiai kareiviai, ypač išeitų iš Najaf ir Sadr miestų. Amerikos jūrų pėsstininkai, išplečia savo žygius, ypač naktiniuose puolimuose.

Garsiakālbais patariama ginkluotiem irakiešiem īsīkraustyti, nes jų čia laukia mirtis. Panašūs reikalavimai veikia ir pietiniame Basros mieste. Visai atvirai veikia jaunas musulmonų dvasios vadas Muqtada al Sadr, kurio nurodymų laukia apie tūkstantis gerai ginkluotų milicijos vyrų.

Aršios kovos Irake suskaldė dar daugiau kelias irakiečių grupes. Laikinoji vyriausybė netenka savo rėmėjų. Pats vyriausias šių religinis vadovas Didysis ajatola Ali al Sistani išvažiavo į Londoną pataisyti sveikatos. Anglijos spaudai jis išreiškė didelį savo rūpestį ir skausmą dėl nereikalingų kovų Irake. Jo bendradarbiai ragino visus irakiečius išspręsti krizę.

Didžiausias šių grupuotės keiksmažodis yra pavadinti savo konkurentą buvusio diktatoriaus Saddam Husein vardu, kuris jau nuo balandžio mėnesio yra kalėjime ir laukia teismo dienos. Kut mieste, 100 mylių į pietryčius nuo Bagdado, kovose žuvo 72 irakiečiai. Nutrūko elektros laidai, sugriauti pastatai, gyventojai nebeturi maisto. Daug žmonių pabėgo iš nedidelio miesto. Vidaus reikalų ministras klausė reporterių: kas turi naudoti senų kapinių apšaudymo? Kas rengia šamokslą prieš Irako valstybę? Daugelio irakiečių atsakymas: Amerika turi išvežti savo kariuomenę, neerzinti pasaulio musulmonų.

rida, Nevada ir Arizona.

- **Japonijos** branduolinės elektros jėgainėje 200 mylių nuo Tokijo įvyko sprogimas, keturi vyrai žuvo, septyni sužeisti.

- **Irako Najaf** mieste karingasis juodabarzdis al Sadr - (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VIENUOLIKA MILIJONŲ
LIETUVYBĖS IŠLAIKYMU

Užsienio lietuvių tautinės linkmės išlaikymas ir daugeliu atveju lietuviškosios veiklos pasisiekimas priklauso nuo finansinio pajėgumo, nes norimos įgyvendinti programos vien tik gražiais sumanymais ir kalbomis neįgyvendinamos, visada reikia ir lėšų.

Sovietų Rusijai karine jėga 1940 metų biržely okupavus Lietuvą, Amerikos lietuviai tą pačią beveik dieną pradėjo ieškoti būdų ir priemonių jai gelbėti. Jie tuoj sujungė visas savo jėgas visų pažiūrų lietuvių, išskyrus komunistus, į bendrinę organizaciją – Amerikos Lietuvių Tarybą. Taryba visą savo energiją nukreipė į Jungtinių Amerikos Valstijų politinius veiksmus, juos teisingai informuodama ir nuolat prašydama pagalbos ne tik Lietuvai, bet ir nuo bolševizmo pasitraukusiems lietuviams karo metu į užsienio kraštus.

1948 metai lietuvių išeivijai buvo labai svarbūs metai. Pabėgėlių stovyklose esą lietuviai, Vokietijoje ir kitur, iš Amerikos Lietuvių Tarybos sulaukė nepaprastos pagalbos, kai jos rūpesčiu ir kai kurių kitų tautinių grupių bendromis pastangomis Jungtinių Amerikos Valstijų Senatas ir Atstovų rūmai birželio 28 d. išleido labai svarbų įstatymą, kuris vadinosi **Displaced Persons Act 774**. Jis suteikė teisę JAV vyriausybei įsileisti 205,000 tremtinių bei pabėgėlių nuo komunizmo. Įstatyme buvo pabrėžta, kad tą skaičių reikia atgabenti Amerikon per porą metų. 1949 metais didžioji banga lietuvių iš Europos jau buvo Amerikoje.

Čia pačius pirmuosius žingsnius žengiant, lietuviai pabėgėliai suprato, kad jiems reikia viską pradėti “iš nieko”, nors ir rado čia veikiančias organizacijas bei draugas, bet į jas įsijungti nebuvo lengva. Tad ir buvo organizuojamos lietuvių kalbos šeštadieninės mokyklos ir įvairių organizacijų veikla. Ne vienas rašė, kad reikia kažką daryti, kad mūsų tautinei veiklai būtų finansinis pagrindas, bet vis tai buvo tik spausdinti žodžiai, kol pagaliau dr. Antanas Razma parašė straipsnį “Drauge”, kad reikia organizuoti lietuviškiems reikalams fondą, kurio pagrindinis kapitalas būtų milijonas dolerių, o jo procentai būtų skiriami lietuvybės išlaikymui. Tas jo atspausdintas straipsnis 1960 m. gruodžio 8 d. sukėlė nemažą atgarsį ir tuo klausimu pradėjo rašyti ir kiti. Bet tik rašyti. Pagaliau dr. A. Razma sukvietė mūsų organizacijų veikėjus pasitarimui 1961 m. kovo 19 d. pedagogės A. Rūgytės bute, kuriam dalyvavo dvi moterys ir dvidešimt vyrų. Mestas grūdas į derlingą žemę pradėjo nešti puikius vaisius. Ano meto Lietuvių fondas statistikoje randame, kad iš pirmųjų 50 narių, 25 buvo gydytojai, aukoję tūkstantines. Išsipildė Fondo kūrėjo žodžiai: “Nors tas milijonas ir yra fantastiškas skaičius, bet mums, lietuviams, pasiekiamas” (1960).

Šiomet – 2004 m. Pelnų skirstymo komisijai Taryba vėl leido paskirti milijoną dolerių. Iš viso jau paskirta 11 milijonų lietuvybės išlaikymui. Šiomet švietimui paskirta 225,900 dol., kultūriniais reikalams – menui, mokslui, knygų leidimui 124,300 dol., visuomeniniams reikalams – Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, JAV LB, Lituanistikos tyrimų ir studijų centrui ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenei 231,000 dol. Iš viso 665,452 dol. Spalio mėnesį bus paskirta dar 334,548 dol.

Ačiū Fondui, bet reikia ir duoti, kad gautume.

S. Tūbėnas

ALYTUJE NUVERSTAS “MOTINOS TREMTINĖS” PAMINKLAS

Alytaus miesto sode rastas iš po nakties nuverstas "Motinos tremtinės" paminklas. Tremtinės skulptūra su kūdikio karsteliu ir kryžiumi atplėšta nuo maždaug pusantro metro postamento ir šalia jo kritusi galva į žemę.

Paminklas sutrūkinėjo, suaižėjo, kai kurios jo dalys skilo pusiau ar sutrupėjo. Į įvykio vietą atvežtas garbaus amžiaus paminklo autorius Antanas Ambrulevičius sakė, kad skulptūros restauruoti jau negalima, nebent atstatyti.

Apie vandalizmo aktą miesto sode policijai pranešė neprisistatęs alytiškis. Į įvykio vietą atvykusi policijos operatyvinė grupė versijų dėl paminklo sunaikinimo neturėjo.

Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Alytaus skyriaus

pirmininkas Mindaugas Keršulis mano, kad "Motinos tremtinės" paminklas buvo nuverstas tempiant virve arba trosu vienu ar dviem motociklais, nes prie paminklo likusios padangų žymės.

Beveik keturių metrų aukščio skulptūros nesusižeidžiant rankomis neįmanoma nustumti. Tai, jo nuomone, uliojančių chuliganų darbas, nes skulptūra buvo apgadinta jau ne kartą.

"Motinos tremtinės" paminklo nuvertimą, kaip vandalizmo aktą, konstatavo Alytaus miesto meras Vytautas Kirkliauskas, Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus vadovas Dobilas Kurtinaitis, vandalizmo aktu piktinosi krikščionis demokratas Albinas Minkevičius ir kiti vie-

tiniai politikai.

"Motinos tremtinės" paminklas pašventintas 1993-iaisiais. Lėšas jo statybai rinko ir aukėjo politiniai kaliniai ir tremtiniai ir kiti Laisvės sąjūdžio dalyviai.

"Motinos tremtinės" me-nine verte abejojama, tačiau šis paminklas savaip įprasmina lietuvių tautos tremties kančias ir išgyvenimus. 2000-iaisiais jis buvo įrašytas į Alytaus miesto vietinės reikšmės kultūros vertybių apsaugos rejestrą.

Alytaus miesto ir rajono policijos komisariato Nusi-kaltimų tyrimo skyriuje dėl turto sunaikinimo ar suža-lojimo pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Jurgis Kochanskas,
"Alytaus naujienos"

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 p.)

pareiškė spaudai, kad Naujoji Bagdado vyriausybė turėtų prisidėti prie Irako draugų ir nevertoti ginklų, kuriuos vartodavo diktatorius. Jam geriau būtų matyti Ameriką vartojančią atominę bombą, negu žiūrėti kaip irakietis brolis policininkas šaudo savo tautietį.

- **Turkijoje** mažai žinomi kurdų laisvės kovotojai, pasivadinę Kurdistano laisvės sakalais, susprogdino Istambule bombą, kuri sužeidė 11 žmonių, du jų mirė ligoninėje. Turkija negali atistebėti dėl nuolatinio turistų judėjimo. Sprogime sužeisti keturi ispanai, 2 olandai, du kinai, vienas ukrainietis.

- **Kandidatas** į prezidento vietą sen. John Kerry kritikavo dabartinę vyriausybę, kad ji draudžia importuoti vaistus iš Kanados. Maisto ir vaistų administracija tvirtina, kad vaistai iš užsienio gali būti prasti. Demokratų kandidatas Kerry sako, kad Amerika gali pagaminti gerus vaistus, tačiau vaistų gamyba neša gerą pelną ir JAV bendrovės vengia gaminti “generic” vaistus. Kalbėtojas pelnė gausius plojimus iš susirinkusių Henderson, Nevados mieste senelių. Kalbėtojas perskaitė sąrašą vaistų pavadinimų, kurie 200 procentų brangesni Amerikoje.

- **Gynybos** sekretorius Donald Rumsfeld pažadėjo Afganistanui lėšomis prisidėti prie balsavimo išlaidų. Jis sakė, kad balsavimai yra takas į laisvus ir teisingus rinkimus. Įstatymai sako, kad kandidatais negalės būti privačių kariuomenių vadai ar žmogaus teisių laužytojai.

- **Uraganas Charley** nusiaubė Floridą. Prezidentas Bush paskelbė pavojaus pa-

dėtį. Kariuomenė atvyko prižiūrėti tuščių pastatų. Audros vėjai siekė 145 mylių per valandą stiprumą. Beveik 2 mil. žmonių buvo priversti pabėgti. Jau dešimtmetis, kai Florida nematė tokios audros. Gubernatorius Jeb Bush skelbė, kad nuostoliai gali siekti 15 milijardų.

- **Kalifornijos** Aukščiausiasis Teismas 5 prieš 2 balsais nutarė, kad pagal valstijos konstituciją visos santuokos tarp vienos, tos pačios lyties porų, negalioja, yra panaikinamos. Tokių santuokų daug buvo San Francisco mieste.

- **Libijos** vyriausybė, bandydama pagerinti santykius su Vakaraais, nutarė atlyginti skriaudą vokiečiams už 1986 metų balandžio 5 d. susprogdintą naktinį klubą. Libija įsteigė net kompensaciją mokėsiančią įstaigą, kuriai vadovauja Libijos vado Moammar Gadhafi sūnus. Klube nukentėjusiems amerikiečiams irgi bus mokamos kompensacijos. Vokietijos kancleris Schroeder jau pareiškė norą aplankyti Libiją. Libija sumokės nukentėjusiems 35 mil. dolerių.

- **Sudanas** paskelbė, kad Žmogaus Teisių organizacija nutarė nubausti Sudano arabų vyriausybę už juodųjų sudaniečių persekiojimą. Jungtinėse Tautose buvo pažadėta per 30 dienų įsteigti Darfur juodųjų stovyklose įvesti saugias pabėgėlių stovyklas.

- **Karibų** jūroje buvo žvejų rastas 30 pėdų ilgumo laivas su pabėgėliais iš Dominikonų respublikos – 55 negyvais bėgliais. Jūroje laivas pritrūko maisto, vandens. Gyvi likę pasakojo, jog pabėgėliai bandė pasiekti Puerto Rico, kur gyvenimo lygis aukštesnis. Laive buvo trys moterys su vos

gimusiaisiais kūdikiais. Jos buvo priverstos teikti badaujantiems keleiviams kūdikiams skirtą pieną. Ši kelionė užtruko dvi savaites.

- **Iranas** paskelbė, kad jis pasigamino raketas, kurios galėtų pasiekti taikinius, bet kurioje Izraelio vietoje.

- **Tarp juodųjų** politikų pagarsėjo juodas Illinois respublikonas Alan Keyes, kuris iškėlė savo kandidatūrą kaip senatorius. Jo svarbiausias konkurentas yra demokratas Barack Obama, pasižymėjęs savo iškalba demokratų partijos konvencijoje.

- **Brazilijos vyriausybė** pasiuntė parlamentui priimti žurnalistus tvarkančių įstatymo projektą. Kritikai tvirtina, kad tas “tvarkymas” yra stalinizmas ir cenzūra. Tokio įstatymo pageidavo prezidentas Luiz Inacio da Silva.

- **Australijoje** buvę aukšti valdininkai kritikuoja premjerą John Howard už reikšmingą įsijungimą Irako kare. Kritikai tvirtina, kad premjeras apgaudinėja visuomenę ir veda Australijai nenaudingą užsienio politiką.

- **JAV** vyriausybės maisto ir vaistų agentūra paskelbė suvaržymus jautienos mėsos vartojime. Ši galvijų kempinligė pasirodė tarp skeltanagių galvijų šiaurės vakaruose ir Kanados Britų Kolumbijoje, kur irgi įvesta speciali galvijų priežiūra.

- **Census biuras** paskelbė, kad “latinos” gyventojų skaičius (legalių) paaugo per paskutinius trejus metus 4.6 mln. žmonių. Meksikos prez. Vincente Fox pasakė, kad jis prašys Meksikos Parlamento leisti užsienyje gyvenantiems žmonėms balsuoti prezidento balsavimuose. Rinkimai bus 2006. JAV gyvena apie 10 milijonų žmonių.

KOMUNISTINIAM BLOKUI PRIKLAUSIUSIOS ŠALYS GALI TELKTIS DĖL OKUPACIJOS ŽALOS ATLYGINIMO

Vilnius, rugpjūčio mėn. 19 d. (BNS) Derėdamasi su Rusija dėl Sovietų Sąjungos okupacijos žalos atlyginimo, Lietuva ne tik konsultuosis su Baltijos šalimis, bet ir atsižvelgs į Rytų bei Vidurio Europos valstybių, pirmiausia Lenkijos, poziciją. Tai sakė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, komentuo-damas žiniasklaidos pranešimus apie derybas su Rusija dėl žalos atlyginimo. Iki šiol Maskva kategoriškai atsisako derėtis šiuo klausimu.

A.Valionio asmenine nuomone, konsultacijos su Latvija ir Estija dėl bendrų veiksmų siekiant okupacijos žalos atlyginimo galėtų prasidėti rugsėjo viduryje arba pabaigoje.

Užsienio reikalų ministras pažymėjo, jog Lietuva atsižvelgs ir į komunistiniam blokui priklausiusių Rytų bei Vidurio Europos valstybių, pirmiausia Lenkijos, poziciją dėl Sovietų Sąjungos padarytos žalos atlyginimo.

"Mes rimtai studijuosime Rytų ir Vidurio Europos šalių poziciją", - sakė A.Valionis.

Tačiau A.Valionis nesiėmė prognozuoti, ar derybos su Rusija gali prasidėti dar iki šių metų pabaigos, nes tai priklausys ne tik nuo Maskvos, bet ir nuo naujo Seimo, kuris bus renkamas spalį, daugumos pozicijos.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus šią savaitę interviu Rusijos dienraščiui "*Nezavisimaja gazeta*" pareiškė, jog Lietuva turi "moralinę teisę" reikalauti iš Rusijos okupacijos metu padarytos žalos atlyginimo, bet nesieks, jog tai būtų padaryta tučtuojau ir nesikreips dėl to į tarptautines institucijas.

V.Adamkaus teigimu, okupacijos žalos atlyginimas yra "Rusijos brandumo ir geros politinės valios klausimas".

Lietuva 2000 metais priėmė įstatymą, kuriuo įpareigojo Vyriausybę derėtis su Rusija dėl okupacijos žalos, kuri įvertinta maždaug 80 mlrd. litų, atlyginimo.

Rusija tokio įstatymo priėmimą įvertino kaip nedraugišką žingsnį ir šiuo pretekstu vilkino sienos sutarties ratifikavimą.

LIBERALDEMOKRATAI KALTINA PREZIDENTĄ KONSTITUCINIŲ GALIŲ VIRŠIJIMU

Vilnius, rugpjūčio 17 d. (ELTA). Sudarydamas Operatyvinės veiklos tobulinimo darbo grupę, prezidentas Valdas Adamkus galėjo pažeisti Konstitucijoje įtvirtintą prezidento ir Seimo galių santykį, mano Liberalų demokratų frakcijos Seime seniūnas Henrikas Žukauskas. Pasak jo, tokių darbo grupių sudarymas neatitinka Konstitucijoje numatytų prezidento funkcijų.

"Konstitucija nustato tikslas prezidento teises ir pareigas, ypač 84 jos straipsnis, tačiau jame nėra funkcijų, kurias vykdo dabartinis prezidentas. Todėl V. Adamkaus išleisto dekreto, kuriuo buvo sudaryta darbo grupė dėl Operatyvinės veiklos įstatymo tobulinimo ir operatyvinę veiklą vykdančių institucijų veiklos gerinimo, teisėtumu galėtų pagrįstai suabejoti Konstitucinis Teismas", - pareiškė H. Žukauskas.

Liberaldemokratai išplatintame pranešime pareiškė norį priminti V. Adamkui "jo deklaruotą pažadą vadovautis Konstitucija, taip pat priminti neseną istoriją, kada nenumaldomas patarėjų noras vadovauti valstybei privedė prie apkaltos proceso".

Jie taip pat tikino turį klausimą, ar, grupės vadove skirdamas savo patarėją teisės klausimais Tomą Birmontienę, V. Adamkus "nesiekia išvengti asmeninės atsakomybės už, frakcijos nuomone, neteisėtą

R.PAKSO BENDRAŽYGIAI SU V. USPASKICHU

Vilnius, rugpjūčio mėn. 17 d. (BNS). Buvę Liberalų demokratų partijos nariai parlamentarai Jonas Lionginas ir Pranas Vilkas dalyvaus Seimo rinkimuose Viktoro Uspaskicho vadovaujamos Darbo partijos kandidatų sąrašė. Tai paaiškėjo po Kėdainiuose įvykusio Darbo partijos tarybos posėdžio, kuriame buvo tvirtinamas partijos kandidatų į Seimą sąrašas. Be jų, Darbo partijos kandidatų sąrašė daugiau nėra dabartinių parlamentarų. Praėjusiuose Seimo rinkimuose P.Vilkas ir J.Lionginas kandidatavo Lietuvos liberalų sąjungos sąrašė, vėliau tapo Liberalų demokratų partijos nariais. J.Lionginas ėjo finansų ministro pareigas R. Pakso Vyriausybėje.

darbo grupės sudarymą ir jos veiklą".

Valstybės vadovas Operatyvinės veiklos tobulinimo darbo grupę sudarė liepos pabaigoje. Jai vadovauja valstybės vadovo patarėja teisės klausimais T. Birmontienė.

Šioje grupėje taip pat dirba Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiasis prokuroras Algimantas Kliunka, Valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Andrius Tekorius, Seimo nariai Julius Sabatauskas ir Raimondas Šukys, Prezidento patarėjas organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos prevencijos klausimais Kęstutis Šimkus, Vilniaus apygardos teismo pirmininkas Artūras Šumskas, Aukščiausiojo Teismo teisėjas Romualdas Urbaitis.

Darbo grupės pasiūlymai valstybės vadovui turi būti pateikti iki rugsėjo 6 dienų.

V. JUNOKAS NESISKAITO SU SEIMO KOMISIJA

Seimo Etikos ir procedūrų komisija, nesulaukusi Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovo Valentino Junoko, jį ir toliau kvies į komisijos posėdžius. Komisijos pirmininkas Algimantas Salamakinas teigė, kad dar trečiadienį V.Junokui bus nusiųstas raštas, kuriame STT vadovas bus kviečiamas atvykti į ketvirtadienį vyksiantį komisijos posėdį. STT vadovui neatvykus antrą kartą, komisija ketina apie tai informuoti Seimo valdybą.

"Tai akibrokštas visam Seimui, nes ponas Junokas yra ataskaitingas Seimui ir jis privalo, kaip ir numato Seimo statutas, dalyvauti komitetų ir komisijos procedūrose", - teigė A.Salamakinas.

STT vadovas, likus 10 minučių iki posėdžio pradžios atsiuntė raštą, kad į posėdį jis neatvyks, nors Seimo etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas tikino, kad jis yra gavęs STT vadovo patvirtinimą, jog jis į posėdį atvyks ir kad "15 valanda jam labai tinkama".

V. Junokas Lietuvos radijui sakė neketinąs dalyvauti Seimo Etikos ir procedūrų komisijos klausymuose, nes jo dalyvavimas galys būti traktuojamas kaip spaudimas komisijai. Be to, anot jo, įstatymai nenumato, kad ikiteisminių tyrimų tarnybos turėtų dalyvauti Seimo etikos ir procedūrų komisijos darbe.

Parlamentinės komisijos vadovas A. Salamakinas teigia, kad komisijos narių tolimesnis darbas svarstant libe-

Generolas Jonas Kronkaitis, Lietuvos kariuomenės vadas, pavyzdinčiai bei profesionaliai vadovavęs perorganizuojant kariuomenę pagal vakarietiškus principus, baigė savo garbingą tarnybą Lietuvai ir pasitraukė į užtarnautą poilsį. **L. Brundzos nuotr.**

ralcentristų elgesį be STT vadovo atsakymų į rūpimus klausimus - neįmanomas. "Komisija negali priimti sprendimo, sakysime, pono Palaičio atveju, jeigu yra vienas ar du įrašai, kada ponas Palaitis kalbasi su verslininku Janukoniu. Tie pokalbiai tuo ir baigiasi. Man reikia tęstinumo. O kas po to įvyko?", - aiškino Etikos ir procedūrų komisijos vadovas.

A.Salamakinas konstatavo, kad pakartotinai neatvykus STT vadovui, jis penktadienį vyksiančio plenarinio posėdžio metu apie tai informuos parlamentarų. Pasak komisijos pirmininko, tuomet Seimo nariams teks apsispręsti, ar pareikšti nepasitikėjimą STT vadovu, ar informuoti prezidentą Valdą Adamkų, kad STT vadovas pažeidžia teisės aktus.

Komisijos vadovas A.Salamakinas atsisakė komentuoti STT vadovo kompetenciją, tačiau teigė, kad iškilus klausimui, ar vadovas turi būti nušalintas nuo užimamų pareigų, jis balsuotų teigiamai. "Aš tikrai balsuočiau, kad pono Junoko kompetencija neatitinka pareigų", - konstatavo A.Salamakinas.

Į rengtą akistatą atvyko 2 liberalcentristai – Klemensas Rimšelis ir Raimundas Palaitis. K.Rimšelis pageidavo, kad jo kaip Seimo nario etika ir elgesys būtų analizuojamas nelaukiant STT vadovo atvykimo.

Primename, kad liepos pradžioje Generalinė prokuratūra kreipėsi į Seimą ir

paprašė leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn kyšio ėmimu įtariamus socialdemokratą Vytenį Andriukaitį, konservatorių Arvydą Vidžiūną ir socialliberalą Vytautą Kvietkauską. Seimui atsiskius duoti leidimą, prokurorai perdavė bylos medžiagą įvertinti Seimo pirmininkui, o pastarasis - Antikorupcijos komisijai. Teisėsauugininkų pateiktoje medžiagoje buvo minimi ir keturi pastarieji liberalcentristai – E. Masiulis, G. Steponavičius, K. Rimšelis, R. Palaitis. Komisijos nariams buvo pateikti kai kurie liberalcentristų pokalbiai su bendrovės "Rubicon group" atstovais.

Rugpjūčio pradžioje šių keturių Liberalų ir centro frakcijos narių bei kitų į korupcijos skandalą patekusių Seimo narių pokalbiai su verslininkais buvo paviešinti. Trims eksparlamentarams – V. Andriukaičiui, V. Kvietkauskui, A. Vidžiūnui, Generalinė prokuratūra praeitą savaitę pareiškė įtarimus paėmus kyšį.

Minimų liberalcentristų elgesį Antikorupcijos komisija rekomendavo įvertinti Etikos ir procedūrų komisijai. Etikos ir procedūros komisijos pirmininkas A. Salamakinas *DELFI* teigė, kad komisija šių Seimo narių elgesį pradėjo tirti jų pačių prašymu.

Antikorupcijos komisijos pirmininkė Nijolė Steiblienė ir jos narys Algimantas Matulevičius pateikė atskirąją, su daugumos komisijos narių nesutapusią nuomonę.

www.DELFI.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ**

RENKUOSI LIETUVĄ

(Tautininkų žinios 2004 m. liepos mėn. Nr. 13)

2004 metų liepos 6 dieną Vilniuje, Architektų sąjungos kiemelyje įvyko politinio susivienijimo **“Renkuosi Lietuvą”** pirmasis pristatymas Lietuvos visuomenei. Tai pirmasis viešas žingsnis pateikiant Lietuvos žmonėms naują pasirinkimą politikoje, numatomą naują darinį, kuris nėra susijęs su korumpuotu politiniu “elitu”, kuris yra prieš populistinę “Darbo partiją”, kuris yra už moralės ir dvasingumo sugrąžinimą į šalies visuomenės gyvenimą. Susivienijimą “Renkuosi Lietuvą” ėmė burti trys garbingos Lietuvos partijos, tai – Lietuvių tautininkų sąjunga, Nacionalinė centro partija ir Lietuvos socialdemokratų sąjunga. Jos pirmosios pasakė, kad laikas sugrąžinti į Lietuvą humanizmą, nes be jo nėra jokio tautos progreso. Susivienijimas “Renkuosi Lietuvą” yra atviras kitoms garbingoms šalies politinėms ir visuomeninėms organizacijoms. “Tautininkų žiniose” spausdiname susivienijimo “Renkuosi Lietuvą” memorandumą, kuris Liepos 6-ąją, Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną buvo paskelbtas Vilniuje.

MEMORANDUMAS

Lietuvoje – visuomenės ir valstybės krizė: institucijos veikia blogai, politinė partinė sistema griūva, tauta išsivaišksto, nerasdama patikimo gyvenimo mūsų šalyje sąlygų.

Bendradarbiaujančių par-

tijų ir organizacijų vienijimasis **Renkuosi Lietuvą** pripažįsta, kad padėtis tikrai rimta, tačiau mano, kad išeitis yra. Ji – moraliniame ir politiniame atsinaujinime.

Nacionalinės valstybės atkūrimas suvienijo tautą, tačiau gyvenimui laisvėje daug kas nebuvo pasiruošę. Savanaudiška restitucija, skandalingas turto išvalstybinimas, vartotojiškas gyvenimo būdas pakirto žmonių pasitikėjimą klasikiniiais humanistiniais principais ir vertybėmis. Tikinčių socialiniu solidarumu ir juridiniu teisingumu liko mažuma. Tačiau liko. Ji nesutinka išduoti, parduoti, naikinti, o kritiniais momentais sako: ne, šitos ribos peržengti jau negalima!

Renkuosi Lietuvą vienijimasis įsitikinęs, kad žemiau dvasiškai smukti Lietuva neturi teisės, atėjo ryžtingo atsinaujinimo metas, todėl prisiima atsakomybę būti šio atsinaujinimo politiniu atstovu. Mūsų partijos nenubėgo paskui perkamą valdžią, liko ištikimos aiškos ideologinėms nuostatoms ir išsaugojo moraliai sveikų dešinės, centro ir kairės partijų garbę. Esame alternatyva savanaudiškoms partijoms.

Socialinę nelygybę, skurdo ir turto prieštarą švelninti ir šalinti visais laikais buvo valstybės uždavinys. Mūsų valstybė atleista nuo atsakomybės už bendrą visuomenės gėrį, mūsų žmonės palikti savo išgalėms ir kitų asmeninei nuožiūrai, kuri

Tai buvo 1990 metai, kai lietuviai vieningai reikalavo Lietuvai nepriklausomybės. R. Požerskio nuotr.

dažniausiai yra amoraliai grobuoniška.

Renkuosi Lietuvą vienijimasis yra įsitikinęs, jog būtina atkurti valstybės vaidmenį visuomenės gyvenime ją sutvarkant taip, kad turtas ir skurdas nebepriešintų žmonių, kad kiekvienas – netgi mažiausias pajamas gaunantis – būtų pajėgus išgyventi ir nesirinktų nei savižudybės, nei emigracijos, netgi abejingumo visuomeniniam gyvenimui. Valstybė turi tarnauti visiems, o ne tik šio pasaulio galingiesiems ir biurokratijai.

Valstybės tikslas – tautos kūrimas ir ugdymas. Tautos tikslas – gyvybingos nacionalinės dvasinės ir materialinės kultūros kūrimas. Valstybinė finansavimo politika turi būti sutvarkyta taip, kad dvasiniams

poreikiams tauta galėtų gauti ne liekanas nuo visokių tarptautinių išpareigojimų ir ūkinių savo vidaus projektų, o didžiąją visuomeninių lėšų dalį. Sveikata, švietimas, mokslas ir menas turi gyvuoti ne tik iš labdaros, bet ir iš tvirtų ir solidžių nacionalinio biudžeto eilučių.

Lietuvos kaimas, tautos gyvenimo būdo ir tradicijų pamatas, turi gauti tokią valstybės paramą, kad galėtų stiprėti ne tik kaip žemės ūkio produkcijos gamintojas, bet ir kaip visavertė gyvensena.

Renkuosi Lietuvą vienijimasis įsitikinęs, kad Lietuvą suvienyti, atnaujinti ir garantuoti jai ateitį gali ne politiniai šūkiai, o tautos gyvybingumą ugdantis bendras darbas.

Mes – valstybininkai. Ateiname ilgam kasdieniniam vi-

suomenės telkimo darbui. Ateiname ir naujojoje geopolitinėje situacijoje kviesdami būtent Lietuvoje kurti savo namus, Lietuvą savo atkakliu darbu daryti tinkamiausia mūsų gyvenimo vieta, patikimai saugoma Lietuvos Respublikos Konstitucijos.

Renkamės Lietuvą.

Laikydami nuoseklių ideologinių kairės, centro ir dešinės pozicijų, siekiame atkurti politiškai ir moraliai skaidrią Lietuvos daugiapartinę politinę sistemą ir suteikti tautai naują politinį pasirinkimą.

Lietuvių tautininkų sąjunga

Lietuvos socialdemokratų sąjunga

Nacionalinė centro partija

2004 m. liepos 6 d., Vilnius

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LXIII

Sudarydami komisiją iš “dieninės” ir “naktinės” LKP lyderių plenumo organizatoriai tikėjosi, kad patys “dieninės” ir “naktinės” LKP lyderiai ras būdų, kaip vėl susijungti ir atkurti LKP kaip SSKP padalinį.

Svarstant nutarimo variantus “dieninės” partijos lyderiai laikėsi palyginti ramiai - jie tikėjosi, kad į nutarimo projektą bus įrašyta kažkas daugiau. Ir kad nebuvo įrašyta to “kažko daugiau”, didelis nuopelnas tenka E.Ševardnadzei, kuris drąsiai kirtosi su Politinio biuro nariais, palaikė Lietuvą, sakydamas, kad “jų apsisprendimas - tai jų pačių reikalas”. Kita vertus, juridiniu požiūriu ir neturėjo didelės reikšmės, kokį nutarimą priims SSKP CK plenumas, nes savarankiška LKP buvo nebepavaldi SSKP CK. LKP lyderiai galė-

jo dalyvauti plenumo tik kaip svečiai, jeigu pageidavo. Ir nebuvo jokio pagrindo teisintis. O šiaip visą laiką kabėjo juodos grėsmės debesis ir visai Lietuvai: priėmus atitinkamą nutarimą, galėjo būti paleistas veikti viską naikinantis sovietinis represijų mechanizmas. Tad ir reikėjo laviruoti, “tempti laiką”. Kaip matyti iš kalbų, tarp “griežtų sankcijų” šalininkų buvo “naktinės” partijos atstovai, taip pat ir daugelio kitų respublikų partiniai šaulai. Priešingai, M. Gorbačiovas svyravo. Kai kurie LKP XX suvažiavimo nutarimai jam imponavo; pavyzdžiui respublikos suverenitetas: jis, kaip minėta ir propagavo “naują suverenių respublikų sąjungą”, federaciją; partijos sudemokratinimas, atsisakymas vadovaujamo vaidmens - iš dalies tai buvo patogų

ir jam, kaip imperijos valdovui, ir kt. Tipiškas M.Gorbačiovo atsakymas į V.Karpovo, SSKP CK nario, SSRS rašytojų sąjungos sekretoriaus, pasiūlymus, kad reikia griežtų sankcijų prieš Lietuvą, “SSKP skaldytojus”, prieš visus neformalius judėjimus: “[...] Aš mažiau ir girdžiu reikalavimus būti tvirtiems, viską išvaikyti, bet tai - ne tvirtumas, principingumas. Tai - primitivizmas, kuris įsikerojo mūsų politikoje, ideologijoje ir visur kitur. Reikia būti tvirtiems, kad išvestume šalį iš tos padėties, kurioje ji yra, kurioje yra partija, mūsų liaudis, ir išgelbėtume socializmą. Tad ir šiandien čia, šiose Kremliaus salėse, sprendžiamas taikos, pasaulio klausimas - koks jis bus, nes labai jau svarbu, ką mes čia sprendžiame. Todėl aš ir kviesčiau jus negąsdinti vieni kitų, o

analizuoti, ieškoti teisingiausių sprendimų. [...] Ką mes nuspręsim, ko griebsimės po šio plenumo - labai jau daug reikš visos šalies likimui. [...] Mes čia šiandien įvertinome per tvarką, įvertinome procesus, kad pasimokytume formuoti tolesnę politiką [...]”.

Gana tolerantiškai apie LKP XX suvažiavimo nutarimus atsiliepė tuometinis SSRS Aukščiausiosios Tarybos Statybos ir architektūros komiteto pirmininkas, SSKP CK narys, būsimasis Rusijos prezidentas B.Jelcinas. Daug kam atšaldė galvas ir J.Vachtangovo valstybinio akademinio teatro meno vadovas, SSKP Centrinės revizijos komisijos narys M.Uljanovas: “[...] Nubausti atskirus žmones nesunku. Sunku nubausti visą tautą - sudėtinga. Bet šiandien jau kiti laikai. Ir nubaustdami Brazauską ir kitus, mes galime sulaukti nenumatomų pasekmių ir Lietuvoje. [...] Aš - už apgalvotumą, ramumą, tolerantiškumą. Nes čia iš tikro galima daug malkų priskaldyti.

ti. Keista čia girdėti ir reikalavimus: “Užtenka trauktis!”, “Užtenka nuolaidžiauti!”, “Padaryti tvarką!” ir pan. Bet jums reikėtų prisiminti Rumuniją, Čaušesku. Kas, kas, o jis tai viską tvirtai laikė savo rankose visais teisėtais ir neteisėtais būdais. Ir kas iš to išėjo? Šiandien kiti laikai. Negalima du kartus įbristi į tą patį upės vandenį. [...] Taip, tai daugeliui nepatinka. Norėtusi griežtesnių sprendimų. Bet šiandien mes konfrontacijos ir galime išvengti tik būdami tolerantiški. Michailas Sergejevičius minėjo “malkas”. Iš tikrųjų mūsų šalyje labai jau daug “kirto miško”. Ir skiedros lakstė. [...] Nesuprantu, kodėl nagrinėti SSKP problemas, apginti partijos politiką galima tik pasitelkus KGB? Kodėl iš karto reikia prašyti Kriučkovo pagalbos? O juk tokia “pagalba” jau ne kartą naudota...”.

Ilgai truko svarstymas, ir vis dėl to M.Gorbačiovo šalininkai laimėjo - buvo patvirtintas gana švelnus nutarimas. (Bus daugiau)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR LIETUVIŲ FONDO
PAREIŠKIMAS

Lietuvių Fondo ir Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės valdybų primininkai sutaria, kad abiejų tikslas yra išlaikyti ir puoselėti lietuvių tautos žemes ir lėšas. Atvykstant į JAV tūkstančiams naujakurių iš Lietuvos, netgi svarbiau negu anksčiau, kad dirbtumėm kartu puoselėdami lietuvišką veiklą.

Tad, JAV LB ir LF vadovybės nusprendėm įsiklausyti į tai ką giedame Lietuvos himne ir semtis stiprybės iš praeities – iš prieš keturiasdešimt metų, kada LF ir JAV LB kartu dėjo Fondui pamatus. Tada LB apylinkėse buvo aiškinama, kaip svarbu sutelkti milijoną dolerių lietuvių tautos išlaikymui, kad iš palūkanų būtų galima remti lietuvišką veiklą. Žmonės rašėsi nariais į Fondą, nes norėjo, kad ateityje būtų reikalingų lėšų dirbant lietuvių darbą.

LF vadovybės sumaniai prižiūrėjimas Fondas augo ir tapo lietuvių finansinė jėgainė. Kapitalas pasiekė \$15 milijonų ir lietuviškai veiklai jau yra paskirta per \$11 milijonų.

Prieš akis didžiulis iššūkis – kuo greičiausiai sutelkti Fonde \$20 milijonų kapitalo ir lietuviškai veiklai kasmet skirti \$2 milijonus dolerių. Tam reikia, kad ir Lietuvių Fondas ir Lietuvių Bendruomenė, pilniausiai mūsų visuomenėje veikiantis vienetasis, dirbtų kartu pritaikydami savo veiklą ir įstatus, kad atitiktų laiko reikalavimus.

Lietuvių Fondo ir Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės darbas atliekamas žmonių, kurie dovanoja savo laiką, energiją ir talentus – neretai patys padengdami su šiuo darbu susijusias išlaidas. Tai yra didžiulė dovana, kuri turi būti branginama. Už tai LF ir JAV LB pripažįstam vieni kitų darbo svarbą ir vertę, nuoširdžiai apgailestaujame, kad praeity buvo nesusipratimų ir ryžtamės vieni kitiems padėti šalinti visą, kas nukreipia dėmesį nuo tikslo pasirinkdami tai, kas padėtų išvengti susipriešinimo.

Lai mūsų bendradarbiavimas būna verta tąsą JAV Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fondo įkūrėjų darbo, kurių idealizmas ir dvasinis ir finansinis palikimas mus įpareigoja naujai sutelkti jėgas lietuvių tautos išlaikyti, jai puoselėti ir ją perduoti ateinančioms kartoms.

Arvydas Tamulis

Lietuvių Fondo Valdybos
pirmininkas

Vaiva Vėbraitė

Jungtinių Amerikos Valstijų
Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdybos pirmininkė

2004 metų rugpjūčio 12 diena

K. Barėnas

VISKAS VYKO TADA, KAI ENKAVEDISTAI
TARDYDAVO IR TREMDAVO
AR ŠAUDYDAVO

II.

Vadinas, tardomasis bombarduojamas klausimais, kol iš jo išgaunamas pageidaujamas atsakymas.

Apie gen. K. Skučą spausdinama tik KGB kaltinimų jam slapta santrauka. Jis yra buvęs Maskvoje karinis Lietuvos atašė, tai rašoma, kad rinkęs žinias apie Sov. Sąjungą, ypač apie karinę jos galią. Kaip vidaus reikalų ministras organizavęs provokacijas sovietinės kariuomenės įguloje, sovietų karių pagrobimą ir žudymus, vedęs žiaurią teroro politiką prieš lietuvių revoliucinį judėjimą ir komunistų partiją. Ar K. Skučas pasakojo ką tardytojams ir ar iš viso pasakojo, nėra duomenų. Gal užteko kitų pasakojimų, kurie buvę pridėti prie bylos.

Nėra ir arkivyskupo Mečišlovo Reinio jokio tardymo duomenų. S. Gvildys knygoje spausdina tik nemažą arkivyskupo antisovietinių pasisakymų, kuriuos prieš su-

imdami jį surašė iš spaudos ir panaudojo savo agentų, šnipų pranešimus. Tikrai arkivyskupas Reinys visad buvo aktyvus ir įtakingas, krikščionių demokratų valdymo metais, ėjo užsienio reikalų ministro pareigas, o Sov. Sąjungai okupavus Lietuvą laikėsi kietai. Knygos autorius primena atsitikimą, kai arkivyskupą išsikvietė komisaras A. Guzevičius ir reikalavo pasirašyti, kad ištikimais bendraus su sovietine valdžia. M. Reinys atsisakė, ir komisaras išplūdo jį ir išvijo iš kabineto. Mirė arkivyskupas 1953 m. Vladimiro kalėjime. Be kita ko, tarp daugybės kaltinimų ark. V. M. Reiniui šnipas Vargdienis dar pranešė, kad jis skleidžia savo būdus, kaip reikės nuversti sovietinę valdžią.

Kalėjimus praėjo vyskupai P. Ramanauskas, T. Matulionis, Vilkaviškio vyskupijos valdytojas V. Vizgirda ir kt.

Buvo sekami, suiminėjami,

tardomi, tremiami ir aukštieji karininkai. Knygoje minimas pulkininkas Steponas Žukaitis, buvęs prezidento A. Smetonos adjutantas, iš Lietuvos pasitraukiantį prezidentą nulydėjęs į Vokietiją ir dar ten su juo pabuvęs, pagaliau grįžęs atgal į savo kraštą. Tada KGB ir suėmė jį, ir knygoje spausdinamas jo tardymo protokolai. Atrodo, kad plk. Stp. Žukaičiui tada nepalaikė už nusikaltimą sovietinei tvarkai, kad jis iš pareigos lydėjo prezidentą ar kad vokiečių okupacijos metais buvo Ašmenos apskrities viršininko padėjėjas. Turėjo, žinoma, papasakoti, kiek pinigų pasiėmė prezidentas, kaip jį patį gestapas tardė, surašyti savo pažįstamus, kurių jis prisiminė 73. Tąkart tardymas užtruko 8 valandas. Pakartodamas, kad Ašmenoje sovietiniam režimui grįžtant paleidęs kalinius, pulkininkas pareiškia: “kaip jau sakiau per tardymą”. Vadinas, tardymo būta ne to vieno, kurio protokolą savo knygoje skelbia S. Gvildys. Stp. Žukaitis Vietinės rinktinės buvo paskirtas Ašmenos komendantu, bet apie tai jis

nebuvo klausinėjamas. Tąkart paleido jį. Tačiau po 3 metų suėmė ir tada ištrėmė 10 metų.

Panašus likimas ištiko ir kitą buvusį prezidento A. Smetonos adjutantą pulkininką Tada Šakmaną. Grįžęs iš tremties, jis buvo nuolat sekamas sovietinio saugumo agentų, kurių net 9 išvardinti. Aktyviausi buvę “Šota”, “Gražina”, “Alksnis” ir “Nemunas”.

Atsisakęs tarnauti sovietų karinės tarnybos štabe, plk. Antanas Šova buvo suimtas, ir Červenyje jam pasisekė išlikti gyvam, ir Vietinėje rinktinėje jis dirbo štabe, ją likviduojant pateko į Salaspilio koncentracijos stovyklą, svetur dirbo VLIKe.

Pristatydamas savo knygoje buvusį Vietinės rinktinės bataliono vadą kapitoną Joną Žemaitį, S. Gvildys pateikia partizaninio judėjimo duomenis. Kapitonas Žemaitis 1949 m. buvo išrinktas Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio vyriausiuoju vadu, vyriausiu vyriausybės vadovu, ir jam suteiktas partizanų generolo laipsnis, kuris pripažintas po mirties. Likviduojant rinktinę jis iš-

sislapstė, o 1945 m. įstojo į partizanų gretas. 1945-1946 m. ruošiantis Aukščiausios tarybos rinkimams, organizavo propagandą, kad gyventojai boikotuotų rinkimus, užpuldinėjo rinkimų būstines. Visa ta partizaninio judėjimo istorija neišvengė išdavikų. J. Žemaitis taip pat buvo išdaviko auka. Suimtas ir kankinamas jis išsilaukė ir 1945 m. sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime.

Yra knygoje ir Jono Žemaičio (generolo Vytauto) tardymo protokolai, kuriame tardomasis papasakojo apie savo gyvenimą, įsijungimą į Vietinę rinktinę ir pasitraukimą iš jos ir kaip generolo sūnus A. Zaškevičius papasakojo jam apie Lietuvos laisvės armiją ir jis išėjo į mišką.

Gyvas velnias tada buvo tų agentų, vadinamų “šaltiniais”. Jų surinktomis žiniomis šimtai žmonių ištremti ar kai kurie sušaudyti.

Tik mažą dalį S. Gvildžio šios knygos užima pasakojimai ir dokumentai apie tardymus, trėmimus ir persekiojimus buvusių nepriklausomos Lietuvos pareigūnų.

(Bus daugiau)

2004 m. Lietuvių fondo stipendijų pakomisija, iš k.: Vaclovas Kleiza, Tadas Kulbis, Sigita Balzekienė, Kęstutis Ječius (pirm.) ir Juozas Polikaitis.

BENDROVĖ “RUBICON GROUP”
SIEKIA REVANŠO SAVO KALTINTOJAMS

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (ELTA). Su Seimo korupcijos skandalu siejama bendrovė “Rubicon group” siekia baudžiamosios atsakomybės teisėsaugos institucijų atstovams ir Seimo nariams, prisidėjusiems prie ikiteisminio tyrimo ir asmens privataus gyvenimo duomenų paviešinimo.

“Rubicon group” valdybos pirmininkas Andrius Janukonis kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės prokuratūrą, prašydamas iškelti baudžiamąją bylą kai kuriems pareigūnams ir parlamentarams. Šis prašymas registruotu laišku prokuratūrai išsiųstas.

A. Janukonis savo kreipimėsi nurodo, kad surinktų ikiteisminio tyrimo duomenų paviešinimu ir privataus gyve-

nimo detalių atskleidimu naudojantis tarnybine padėtimi bendrovė įtaria Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) direktorių Valentimą Junoką, STT Vilniaus skyriaus valdybos viršininką Vaidą Skirmantą, generalinio prokuroro pavaduotoją Gintarą Jasaitį, Generalinės prokuratūros prokurorę Nijolę Frolovą ir visus Seimo Antikorupcijos komisijos narius.

“Šalies įstatymų vienodai privalo laikytis tiek paprasti Lietuvos piliečiai, tiek Seimo nariai bei pačios teisėsaugos institucijos. Todėl mes visomis teisinėmis priemonėmis siekiame, kad paskutinėmis savaitėmis vykęs teisinis nihilizmas būtų įvertintas, nes tik toks procesas padės ateityje

išvengti panašių nusikaltimų”, - teigiama “Rubicon group” vadovo A. Janukonio pranešime spaudai.

“Rubicon group” taip pat teigia pradėjusi teisinius veiksmus, kuriais siekia patraukti civilinę atsakomybės valstybės institucijas ir asmenis, prisidėjusius prie “Rubicon group” dalykinės reputacijos menkinimo bei padariusius jai nepataisomą žalą. Nors svarstoma ieškinio suma siekė 61 mln. litų, buvo nuspręsta reikauti atlyginti tik akivaizdžiausiai patirtą žalą, kuri iki šiol yra tikslinama.

Bendrovės “Rubicon group” valdybos pirmininkui A. Janukoniui ir direktoriui Arūnui Mačiuičiui šių metų birželio 28 ir 30 dienomis buvo pareikšti įtarimai papirkus minėtus Seimo narius.

POSĖDŽIAVO “PAGALBA LIETUVAI” DIREKTORIŲ TARYBA

Secaucus, New Jersey, vykusio 91-tojo Lietuvos Vyčių suvažiavimo metu, rugpjūčio 5 d. Crowne Plaza viešbutyje buvo susirinkusi “Pagalba Lietuvai” padalinio direktorių taryba. Prieš susirinkimą prel. dr. kun. J. Anderlonis sukalbėjo maldą. Posėdžiui vadovavo valdybos tarybos pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė. Buvo pranešta apie praėjusių 2003-04 m. veiklą.

Nuo 1990 m. padalinio įsteigimo, 92 talpintuvai buvo išsiųsti Lietuvon. Jų vertė siekia per 71 milijoną JAV dol. Kadangi šiuo metu negaunama vaistų ir medikamentų ir nežinia, ar ateityje bus gaunama daugiau vaistų siuntoms (paskutinis talpintuvas išsiųstas 2002 m.) tai iš Catholic Medical Mission Board, New Yorke, organizacija, kuri parūpindavo vaistų siuntas.

Nuo 1989 m. Vilniaus arkidiecezijoje veikia “Carito” programos: Betanijos sriubos virtuvė, Vaikų dienos centras, Motinos ir vaikų centras. Motinos Teresės gailestingumo seselių globos ir nakvynės namai, vaisingi, Visų šventų dienos centras ir paauglių namai. “Carite” dirba 26 etatiniai darbuotojai ir 130 talkininkų savanoriškai padeda. “Pagalba Lietuvai” tarpininkas Lietuvoje diakonas Balys Stankus yra paskirtas visų Carito programų direktoriumi. Jis praneša padalinio valdybai apie reikalingiausią finansinę pagalbą ir paramą. Vilniaus savi-valdybė remdavo šias programas, bet finansinė parama žymiai sumažėjo. Be finansinės paramos kelios ar dauguma iš šių programų bus ribotos ar visai nustos veikti. Pavyzdžiui, Motinos Teresės gailestingumo seselių globos ir nakvynės namai yra kritišką padėtyje ir jeigu nebus gaunama lėšų, turės užsidaryti. Praeitais žiemos šildymo sąskaita siekė 25,000 litų. Nei savivaldybė nei arkidiecezija negali finansiniai padėti. “Pagalba Lietuvai” naudojo aukas iš medicininės/humanitarinės programos ir nusiuntė 6,000 JAV dol. Bet dar trūksta arti 3,000 JAV dol.

“Pagalba Lietuvai” remia ke-

lias Carito Kalėdų programas. Remia ir Amatų centrą, kur neseniai buvo paaukota 3,000 JAV dol.

Iš padalinio antros programos – klierikų įsūnijimo programos, jau šeši klierikai buvo išventinti kunigais: Algis Šimkus, Tadeus Jasinski, Vaidas Vaišvilas, Janus Andiuškevič, Liudvikas Liutkevičius ir Gintaras Černius. Jie tarnauja Vilniaus arkidiecezijai ir Panevėžio ir Kaišiadorių diecezijoms. Septyni klierikai buvo išventinti diakonais ir du klierikai, kurie neužilgo bus išventinti diakonais. Turime kelis dosnius rėmėjus kurie finansinei parėmė klierikų mokslą visus 6 metus, sumokant 12,000 JAV dol. Gal ir toliau tęs paramą ir kitiems klierikams.

Buvo pranešta, kad per 2003-2004 m., 16 aukotojų paaukojo po 2,000 dol. užmokėti už metinę stipendiją klierikams studijuojantiems Vilniuje. Šiuo metu studijuoja 80 klierikų. Dar 64 reikalinga mūsų finansinė parama. Kun. Robertas Salasevičius paskirtas Šv. Juozapo seminarijos rektoriumi.

2005 bus ypatingi metai “Pagalba Lietuvai” padaliniui nes bus pažymėta, kad jau 15 metų per šį padalinį, padedame mūsų sesėms ir broliams Lietuvoje.

2004-2005 m. “Pagalba Lietuvai” direktorių tarybą sudaro: vadovas – Robert S. Boris, vadovo asistentė – Regina Juškaitė-Švobienė, valdybos dvasios vadas – prelatas dr. kun. Juozas Anderlonis, LV Centro valdybos pirmininkė – Agnes Mickūnas ir nariai: Marytė Abbott, Anthony Alexander, Anne T. Baronas, Len Kapochus, Frank Petrauskas, ir Michael Shea. Valdybą sudaro: dvasios vadas – kun. J. Walter Stanievich, pirmininkė – Regina Juškaitė-Švobienė, pirmininkas emeritus – Robert S. Boris, vicepirmininkas – Michael Shea, vicepirmininkas teisiniais reikalais – Saulius Kuprys, sekretorė/iždininkė – Theresa Stasiulaitis Shea, korespondencijos sekretorius – William Zager, patikėtiniai – Merri ir Lawrence Hofner, tvarkdarys – Patricia Zyren.

Regina Juškaitė-Švobienė

Dalis garbės narių suvažiavimo banketo metu. Naujos 2004 metų garbės narės: Veronica Bižinkauskas, Bernice Aviža ir Ann Marie Kassel.

R.Juškaitės-Švobienės nuotr.

2004 m. Lietuvių Vyčių suvažiavimo dalis delegatų.

R.Juškaitės-Švobienės nuotr.

LIETUVOS VYČIŲ POSĖDŽIAI

Lietuvos Vyčių centro valdybos ir komitetų pirmininkų posėdžiai rugpjūčio 4 - 8 d. vyko Secaucus, New Jersey, prieš ir po metinio LV suvažiavimo/seimo.

PRIEŠ – SUVAŽIAVIMĄ SĄSKRYDIS

Posėdis vyko Crowne Plaza viešbučio salėje. Jį pradėjo ir jam vadovavo pirmininkė Agnes Mickūnas. Prieš pra-

Iždo patikėtiniai Mary Beth Slakis ir Joseph Stiklius pasiūlė ir vienbalsiais buvo priimta, kad organizacijos ir padalinių knygos būtų tikrinamos du kart metuose (per pavasarinį posėdį ir per metinį suvažiavimą).

Vyko diskusijos apie praėjusių metų atgaivintą sporto komitetą. Per tą laikotarpį negavusių pozityvių rezultatų, naujų narių įstojimą ir komite-

Iš kairės: Lietuvių Vyčių reikalų komiteto pirm. John Mankus, 2004 m. “Lietuvos draugas” dr. Kristopps Juris Keggi, MD, ir dvasios vadas prel. dr. kun. Juozas Anderlonis.

R.Juškaitės-Švobienės nuotr.

dedant posėdį dvasios vadas prelatas kun. dr. Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą. 90 kuopos vardu suvažiavimo kopirmininkė Elena Nakrošis pasveikino visus dalyvius ir svečius.

Protokolų sekretorė Bernice Aviža pranešė, kad jau atspausdinta ir į suvažiavimą atvežtos 3,000 L.V. įstatų kopijų. Jie bus išdalinti suvažiavimo kuopų pirmininkams (o jei pirmininkas nedalyvavo suvažiavime) delegatams.

Iždininkė Elena Nakrošis išsamiai apibūdino apie LV ruošiamą 2005 m. birželio mėn. Skandinavijos kraštų ekskursiją-plaukiojimą. Kaina asmeniui nuo 2,140 dol. iki 2,490 dol. neskaitant skrydžio lėktuvu. Galės pasirinkti ir 7 dienų ekskursiją į Lietuvą (Vilnius, Palanga ir Kaunas). Kaina iš Newark – 2,235dol., o iš Čikagos 2,475 dol. įskaitant lėktuvo skrydį.

Becky Petaki, antroji pirmininkės pavaduotoja, (atsakinga už LV organizacijos dinimą) pranešė, kad naujai tapusiems nariams bus išsiųsta atminimo dovanėlė su Lietuvos Vyčių simbolika. Per 2003-2004 m. 132 nariai įstojo į LV organizaciją

to neveiklumą, buvo nuspręsta jį uždaryti, bet kad sportas vyktų vietinėse kuopose ir apygardose.

Trečioji pirmininkės pavaduotoja (dirbanti su jaunais vyčiais) Marytė Bizinkauskaitė, pranešė apie būsimą vyčių veiklą suvažiavimo

Lietuvos Vyčių pirmininkės 3-ioji pavaduotoja Marytė Bizinkauskaitė su “vyčiukais”. Iš viso dalyvavo 18 jaunuolių.

R.Juškaitės-Švobienės nuotr.

metu. Vaikai kalbės apie vysk. M. Valančių, pardavinės sėklas, gumbus ir darželio įrankius ir paveikslėlius. Pelnas bus skiriamas “Valančiaus vaikų draugijai”.

Ritualų komiteto pirmininkė Lee Moore pranešė, kad 9 nariai bus pakelti į 4-ąją laipsnį. Iš jų, dėl sveikatos

priešasčių, tik 4 dalyvauja suvažiavime.

“Vyties” žurnalo redaktorė seselė vienuolė M. Janine Golubickytė pakvietė valdybos narius parašyti straipsnelį apie ypatingas suvažiavimo įvykius.

PO SUVAŽIAVIMO – POSĖDIS

Rugpjūčio 8 d., sekmadienį Lietuvių Bendruomenės centre vyko naujosios išrinktos centro valdybos posėdis. Išrinkta antrai kadencijai garbės narė Agnes Mickūnas vadovavo posėdžiui. Prel. kun. dr. J. Anderlonis sukalbėjo maldą. Nauja centro valdybos narė Julia Scroder, lietuvių kalbos ir kultūros komiteto pirmininkė, buvo supažindinta su kitais nariais.

Vidurio Amerikos apygardos pirmininkas Robert A. Martin, Jr. sutiko visoms kuopoms parašyti laiškus apie kuopų sporto veiklą.

2006 m. suvažiavimą, kuris vyks Orlando, Florida, globos LV centro valdyba. Patikėtiniai Marybeth Slakis ir Joseph Stiklius sutiko būti suvažiavimo kopirmininkais.

Centro valdyba patvirtino juridinį patarėją Saulių Kuprį, “Vyties” žurnalo redaktore seselė vienuolė M. Janine Golubickytė ir “Vyties” žurnalo verslo vadybininke ir ALTo at-

stove – seselę vienuolę Johana Shainauskaitę, John Mankų ir Evelyną Oželiene. CV taip pat patvirtino organizacijos padalinių “Pagalbą Lietuvai”, Šv. Kazimiero gildiją ir LV fondo direktorių tarybas ir valdybas. Šiluvos Mergelės fondo padalinys dar laukia (Nukelta į 10 p.)

LIETUVA IR PASAULIS

Valdančiajai Lietuvos Seimo daugumai priklausančių Socialdemokratų partijos ir Naujosios sąjungos tarybos Kaune patvirtino kandidatų į parlamentarus sąrašus. Tuo tarpu kitas planas - pritarti partijų koalicijai rinkimuose gali būti neįgyvendintas, nes tam iki šiol priešinasi nemaža dalis socialdemokratų.

Socialdemokratų ir socialliberalų koalicijos per būsimus Seimo rinkimus sudarymui jau pritarė abiejų partijų prezidiumai. Numatoma, kad ši politinė jėga vadinsis "Algirdo Brazausko ir Artūro Paulausko koalicija "Už darbą Lietuvai". Pasak Socialdemokratų partijos vadovo Ministro pirmininko A. Brazausko, sprendimą rinkimuose dalyvauti kartu su socialliberalais nulėmė sėkmingas bendras darbas Seime ir Vyriausybėje. Socialliberalai savo sprendimą argumentavo tuo, kad stipri koalicija galėtų duoti tinkamą atkirtį radikalioms jėgoms, visų pirma - šiuo metu populiariausiai šalyje populistinei Darbo partijai. Planuojama, kad koalicijos sąraše bus 141 kandidatas - tiek, kiek yra Seimo narių. Maždaug 100 vietų bendrame sąraše turėtų atitekti socialdemokratams, likusios - socialliberalams.

Pranešimai apie Didžiojoje Britanijoje sulaikytus teroristus iš Lietuvos - klaida. Užsienio reikalų ministerija (URM) išplatino pareiškimą, kuriuo paneigė, kad Didžiojoje Britanijoje pastarosiomis dienomis sulaikyti terorizmu įtariami Lietuvos piliečiai. Apie tariamą Lietuvos piliečių sulaikymą per antiteroristinę operaciją Didžiojoje Britanijoje pranešė užsienio bei Lietuvos spauda.

"Užsienio reikalų ministerija pareiškia, kad, Valstybės sienos apsaugos tarnybos duomenimis, nuo šių metų rugpjūčio 11 dienos į Lietuvą iš Jungtinės Karalystės nebuvo deportuota nė vieno Lietuvos piliečio", - tvirtinama URM išplatintame pareiškime. Pasak pareiškimo, Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje susisiekt su vietos policija, kuri patvirtino, kad pastaruoju metu nebuvo sulaikyta Lietuvos piliečių, įtariamų teroristine veikla.

JAV kariuomenės mažinimas - Lietuvai ne problema. Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Povilas Malakauskas nemato didelės problemos dėl JAV ketinimų išvesti didžiąją dalį užsienyje, taip pat ir Europoje, esamų savo karinių pajėgų. "Strateginės prognozės artimiausiam dešimtmečiui nekelia didelio susirūpinimo. Pastovumas Europos regione yra palankus, todėl amerikiečiams išlaikyti dideles pajėgas neapsimoka", - antradienį BNS korespondentui sakė P.Malakauskas. KAM sekretoriaus teigimu, Amerikos gynybos pajėgos yra judrios, jos gali būti perkelti ten, kur to labiausiai reikalauja JAV nacionaliniai saugumo interesai. Jeigu situacija pasikeistų nepalankia linkme, amerikiečiai vėl galėtų sustiprinti savo karinę bazę Europoje, teigia P.Malakauskas.

JAV prezidentas George W.Bush paskelbė, kad per ateinančią dešimtmetį iš karinių bazių Europos šalyse ir Azijoje namo bus grąžinta 60-70 tūkstančių amerikiečių karių.

Pentagono atstovai žurnalistams pranešė, kad didžioji dauguma kariškių bus išvesta iš Europos šalių, likusieji - iš Azijos. Tai bus iki šiol didžiausias pajėgų pertvarkymas, kuris, pasak JAV pareigūnų, susijęs su Vašingtono siekiu veiksmingiau kovoti su globaliniu terorizmu.

Prezidentas G.W.Bush nepateikė jokių konkrečių detalių, tačiau JAV valdžios atstovai yra sakę, kad šios permainos labiausiai bus jaučiamos Europoje, ypač Vokietijoje.

Rusijos sraigtasparnis buvo pažeidęs Lietuvos oro erdvę. Rusijos karinis sraigtasparnis rugpjūčio pradžioje pažeidė Lietuvos oro erdvę, o savaitgalį lengvasis privatus lėktuvas įskrido į kaimyninės Baltarusijos erdvę. Kaip sakė Lietuvos karinių oro pajėgų (KOP) vadas pulkininkas Edvardas Mažeikis, incidentas įvyko rugpjūčio 4 dieną. Tyrimo metu nustatyta, jog Rusijos karinis sraigtasparnis "Mi-8" į Lietuvos oro erdvę įskrido Pagėgių savivaldybės teritorijoje. Pažeidimas truko vos kelias minutes. Pasak KOP vado, apie oro erdvės pažeidimą kariškius informavo Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai. Pažeidėjas skrido nedideliame aukštyje, todėl jo neužfiksavo Lietuvos KOP radarai. Pulkininko E.Mažeikio teigimu, kadangi sraigtasparnis greitai pašalinavo iš Lietuvos oro erdvės, nebebuvo prasmės iš Zoknių pakelti į orą Baltijos šalių erdvę saugančius Danijos naikintuvus "F-16".

Kariškių nuomone, Rusijos orlaivis Lietuvos oro erdvę pažeidė netyčia, nors neatmetama galimybė, kad kaimyninės valstybės kariškiai tikrino Lietuvos KOP galimybes reaguoti į pažeidimus.

Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas su žmona atvyksta į puotą Prezidentūroje.

MĖGINSIME ĮRODYTI RUSIJAI, KAD NEVERTA ŠNIPINĖTI

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (ELTA). Lietuva pasirengusi toliau konstruktyviai bendradarbiauti su Rusija, tačiau kartu gins savo tautinius interesus ir netoleruos Rusijos bandymų šnipinėti. Tai po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi pareiškė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

"Prezidentas buvo informuotas apie neteisėta veikla užsiimančių diplomatų išsiuntimą iš Lietuvos. Manau, kad mes mėginsime įrodyti Rusijai, kad neverta šnipinėti, nes mes netoleruosime tokių dalykų", - tvirtino A. Valionis.

Pasak jo, per susitikimą su šalies vadovu konstatuota, jog Lietuva pasirengusi "konstruktyviai bendradarbiauti" su Rusija ir "konkrečiai analizuoti" atsirandančias problemas - tiek dėl vizų, tiek dėl prekių ar keleivių tranzito į Karaliaučių. Tačiau "konstruktyviai bendradarbiaujanti" Lietuva yra pasiryžusi ginti savo interesus ir turi būti traktuojama kaip lygiavertė partnerė, pažymėjo ministras.

"Prasideda intensyvus rudens diplomatinis sezonas, ir su Prezidentu aptarėme pagrindinius šio rudens diplomatinis įvykius, kur Prezidento dalyvavimas taip pat, matyt, bus labai aktyvus", - sakė A. Valionis, pristatydamas numatytas artimiausias Prezidento keliones į užsienį.

Pasak A. Valionio, rudenį planuojama daug svarbių susitikimų, susijusių su Europos Sąjungos reikalais. Ministras priminė, jog spalio 29 dieną pasirašoma Europos Konstitucija. "Su Prezidentu šiame kontekste kalbėjome apie Konstitucijos ratifikavimą - būdus, metodus, kuriuos taiko šalys", - teigė A. Valionis.

Jis taip pat informavo, jog gruodžio mėnesį Prezidentas

KARINĖS ORO PAJĖGOS PRADĖJO NAUDOTI NAUJUS RADARUS

Ignalinos rajone krašto apsaugos vadovybė pristatė vieną iš trijų įsigytų modernių radarų, kurie suteiks Karinėms oro pajėgoms (KOP) geresnę galimybę stebėti ir kontroliuoti Lietuvos oro erdvę ir jos prieigas.

Krašto apsaugos ministerijos sekretorius Povilas Malakauskas pristatyme sakė, kad apie 25 mln. eurų kainavę radarai atitinka tris Lietuvos interesus - geriau matyti oro erdvę vidutiniu nuotoliu, tinkamai atlikti savo pareigas NATO. Pasak P.Malakausko, šis įsigijimas svarbus modernizuojant Lietuvos kariuomenę. "Šių radarų, raketinių sistemų "Stinger" ir "Javelin" įsigijimas simbolizuoja, jog praėjusį dešimtmetį paprastomis prieinamomis priemonėmis išmokyti kariai pereina prie sudėtingos ir modernios ginkluotės", - pabrėžė KAM pareigūnas.

KOP vadas pulkininkas Edvardas Mažeikis sakė, kad naujieji radarai padės užkirsti tokius atvejus, kai Lietuvos oro erdvę nedideliame aukštyje pažeisdavo kitų valstybių orlaiviai.

Radarus gaminusios tarptautinės kompanijos EADS (European Aeronautic Defence and Space Company) Vokietijos padalinio atstovas Werner Muller teigė, kad Lietuva pirmoji iš Baltijos valstybių pasirinko šios kompanijos mobiliuosius radarus. "Esame įsitikinę, kad tai geras sprendimas taikios ateities labui", - pabrėžė W.Muller.

Po radaro pristatymo, kuris vyko Vidiškių seniūnijoje, netoli Prisieginės kaimo, naujoji įranga pradėjo veikti - ant kalvelės užvažiavo galingas visureigis, ant kurio sumontuotas radaras, kariai į 15 metrų aukštį išskleidė anteną ir radaras pradėjo suktis.

Tuo tarpu ant gretimų kalvelių stovi sovietų technikos pavyzdžiai - radarai, kurie nuo 1996 metų tarnavo KOP ir padėjo parengti specialistus.

E.Mažeikis sakė, jog kol kas galutinai nenuspręsta kitų

Bruselyje susitikti su Europos Sąjungos ir NATO vadovais.

Su Prezidentu A. Valionis, be kita ko, aptarė Lietuvos ambasadorių rotacijos eigą. Pasak ministro, per pastaruosius ketverius metus visose Lietuvos ambasadose įvyko ambasadorių rotacija. "Tas atsilikimas, kuris buvo 1999-2000 metais, likviduotas", - pažymėjo ministras. Kadencijas baigę Lietuvos ambasadoriai liko tik Baltarusijoje, Jungtinėje Tautose ir Portugalijoje. Tačiau ir jie netrukus bus pakeisti.

dvių naujų radarų pastatymo vieta. Svarstoma galimybė, jog tai galėtų būti Degučių kaimas Šilutės rajone ir Vištyčio ežero arba Šiaulių apylinkės. Šie radarai gali būti perkelti ten, kur jų labiausiai reikia. Kariuomenės įsigyti oro erdvės stebėjimo ir taikinių atpažinimo radarai pasižymi dideliu mobilumu, gebėjimu tiksliai nustatyti net ir nedideliame aukštyje greitai skrendančių mažų objektų koordinates, turi efektyvias apsaugos nuo priešradarinių ginklų ir elektroninių trikdžių priemonių sistemas. Trimačiai radarai nustato atstumą iki objekto, jo kryptį ir aukštį. Ši įranga gali veikti pavieniui arba kartu su kitais radarais kaip bendros oro erdvės stebėjimo ir gynybos sistemos dalis. Radarų maksimalus taikinių aptikimo nuotolis - 200 kilometrų.

KAM šiemet taip pat paskelbė konkursą modernizuoti du KOP naudojamus sovietinės gamybos radarus "P-37". Modernizavimo projektą, kurio vertė neskelbiama, planuojama įgyvendinti per trejus metus. Modernizavus radarus, jie taps trimačiais - be objekto krypties ir atstumo iki jo, rodyt ir orlaivio skrydžio aukštį.

Bendrovė EADS, iš kurios Lietuva įsigijo tris trimačius radarus - didžiausia Europoje ir antroji pasaulyje aerokosminė kompanija, įsteigta 2000-aisiais, susijungus "Daimler-Chrysler Aerospace AG" iš Vokietijos, "Aerospatiale Matra" iš Prancūzijos ir CASA iš Ispanijos. 2003 metais kompanijos pelnas siekė 30,133 milijardo eurų.

Tarp EADS gaminių - keleiviniai ir transporto lėktuvai "Airbus" ir ATR, sraigtasparniai "Eurocopter", įvairių modifikacijų kariniai transporto lėktuvai, naikintuvai "Eurofighter", įvairių modifikacijų raketos, radarai, kosminiai aparatai, kiti aukštųjų technologijų produktai.

Lietuvai įstojus į NATO, Karmėlavoje esantis regioninis oro erdvės stebėjimo koordinavimo centras pradėjo vykdyti NATO Valdymo ir kontrolės centro funkcijas.

Minėtasis centras ne tik stebi Baltijos šalių oro erdvę, bet ir, reikalui esant, perduoda nurodymus reaguoti Zokniuose esantiems NATO naikintuvams. Valdymo ir kontrolės centras pavaldus NATO Šiaurinei regioninei oro pajėgų vadovėčiai ("Air North").

Baltijos oro erdvės apsaugos misiją šiuo metu vykdo Zokniuose penki Danijos naikintuvai "F-16". **BNS**

Buvęs ilgametis *Dirvos* redaktorius, žurnalistas, politikas ir visuomenės veikėjas **Vincas Rastenis**.

TARP KAIRĖS IR DEŠINĖS, TARP LIETUVOS IR AMERIKOS

Ši knyga buvusio *Dirvos* redaktoriaus, įžymaus lietuvių žurnalisto, politiko ir visuomenės veikėjo Vinco Rastenio (1905-1982) straipsnių rinkinys – atviras žvilgsnis į įvairias Lietuvai ir išeivijai svarbias problemas. Prieš 30 ir daugiau metų rašyti straipsniai yra paremti griežta logika, dalykiška argumentacija. Vinco Rastenio straipsniai įdomūs visiems, kurie domisi lietuvių išeivijos istorija. Knyga buvo išleista šiais metais Lietuvių

ARKIKATEDROS AIKŠTĖJE PRASIDĖJO 13-ASIS TRADICINIS “BALTIJOS KELIO” BĖGIMAS

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (ELTA). Penktadienį Vilniuje, Arkikatedros aikštėje, prasidėjo tradicinis estafetinis “Baltijos kelio” bėgimas, kurio dalyviai sekmadienį baigė Taline, prie Estijos parlamento rūmų.

Šis renginys skirtas Juodojo kaspino dienos - Molotovo-Ribbentropo slapųjų protokolų, ilgiems metams nulėmusių Lietuvos nepriklausomybės netekimą, pasirašymo metinėms bei lietuvių, latvių, estų vienybės ir solidarumo išraiškai, parodytai “Baltijos kelyje”, prisiminti.

Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacijos iniciatyva rengiamas bėgimas vyks jau 13-ąjį kartą. Bėgikai sustojo ilsėtis Pasvalio stadione, o šeštadienio naktį praleido Salacgrivos miestelyje.

Bėgime turėtų dalyvauti apie 30 sportininkų iš Lietuvos ir Latvijos.

Penktadienį bėgikai pradėjo 10 val., o Taliną turėjo pasiekti sekmadienį 18 val.

Išeivijos instituto, straipsnis Leonas Sabaliūnas, sudarymas Daivos Dapkutės, dailininkė Kornelija Buožytė, išspausdinta *Versus Aureus*. Knyga turi 686 puslapius ir 30 nuotraukų.

Knygą galima gauti: Leonas Sabaliūnas, 6593 Fleming Creek Dr., Ann Arbor, MI 48105-9508.

Rūškanas rytas. Drėgmė, migla slenka visu kūnu, įsi-skverbdama į kiekvieną kaulo sąnarį, į smegenis, akis. Drebuls ir mieguistumas kelia beprasmią, pilko gyvenimo liūdėsį. Sustyrę ir “autobusiniai” šunys: prisitaikę prie stoties gyvenimo benamiai, maži ir dideli, be konfliktų (tai ne žmonės!), žinantys, iš ko galima kaulyti kšnelį, į kokią autobusą galima net ant laiptelių palypėti, o prie kokio - nė iš tolo. Viską žino tie šunys. Viską supranta, gyvena pagal savo taisyklės, šuniškos etikos paisyti ir nepraranda vilties išgyventi.

Aikštelėje daug žmonių: ryšuliai, didžiausi lagaminai, prikimštos rankinės, maišeliai. Autobusas važiuoja į Gardiną. Sulipant neišvengia smulkių “žiezirbų”: kažkas kažką pastūmė, užstojo kelią, per ilgai ieškojo bilieta, užmynė ant kojos... Viena ponias reikalauja, kad jai užleistų jos vietą - tą, kuri nurodyta biliete. Aja-jai-jai! Puola visi krutėti, bruzdėti, keistis vietomis, bartis. Vienas: “Koks skirtumas, kur sėdi? Niekas tų vietų nepaiso”. Kita: “Tai ką? Aš vakar nusipirkau bilietą, kad sėdėčiau priekyje, ir dabar turiu sėdėti beveik gale? Tai jau ne! Man

Doloresa Kazragytė

AŠ TURIU VALIĄ!

priklauso ta vieta. Visur turi būti tvarka. Prašau užleisti mano vietą”.

Moteris, su vaiku ant kelių ir didele rankine tarp kelių, nė žodžio netarusi, keliiasi ir eina į galą.

O, kiek daug žmonės turi energijos. Tūno ji visai neiš-eikvota ir nežina, kada, kur ir koku momentu plūstelės, ir sulauksi tokių tiradų, posmų, įelektrintų tembrų, kad visą dieną tik nervinsies ir nervinsies. Įsliuogsi lovon vakare galvodama: “Viešpatie, kad tik greičiau užmigčiau”. Bet, žinoma, neužmigs iki ryto.

Na, jau važiuojame. Pasi-tampydami kartu su autobusu ties šviesoforais, prisitraukę nuodingų kvapų, pagaliau išriedame iš Kauno. Tyla. Ramybė.

Sustojame miestelyje. Pro langą matau: vaikšto senyvas elgeta - alkoholikas. Džinsai nešvariausi, nežinia kokios spalvos apskretusi striukė, o plaukai (neįtikėtina!) švarūs, tankūs, banguoti. Gražūs plaukai. Ir tas veidas... ak, tas žūstančiųjų veidas: sumuręs, sutinęs, sukaukėjęs. Mirties veidas. Matau, kaip žmogus prieina prie rūkančio vyriškio. Kažką sako. Vyriškis užtraukia ilgą dūmą ir atiduoda cigaretę elgetai. Tas palinkčiojęs nusi-suka ir godžiai rūko.

Praėjo kelios minutės. Elgeta dingo iš lango ekrano. Matau - jis lipa į mūsų autobusą. Kažką sumarmaliavo prie pirmų sėdynių. Aha, prašo išmaldos. Niekas neduoda. Slenka siauru praėjimu tolyn. Priešais mane sėdi tamsiai dažytais plaukais vidutinio amžiaus ponias. Cheminis, žinoma, - plaukai styro pasišiaušę į visas puses. Šalia - blondinė ponias. Matyt, jos pažįstamos - daug plepa. Elgeta artėja prie mūsų.

Tamsioji ponias galingu balsu ėmė reikšti savo nerimą:

- Kodėl leidžia girtuoklius į autobusą? Eik tu lauk! Visas autobusas pasmirdo. Eik! Smarve, tu!

Atsistojau ir ištiesiau elgetai litą.

- Ale ir atsiranda durnių! Alkoholikui duoda pinigų! Aš tokius tai tik į narvą. Eik lauk!

- Ponias, - sakau ramiu balsu (ačiū Dievui, jau išmokau šiek tiek valdytis), - jūs turbūt tikinti, matau kryželį nešiojate ant kaklo... Juk Kristus gydė, lietė, maitino raupsuotuosius, ligonius, nuskurdėlius... gailėjo.

- Bet ne girtuoklius! - at-rėžė ponias.

- O jūs įsitikinusi, kad jie visi buvo abstinantai?

- Randa tokių kvailių ir

geria... Eik, eik lauk Nekenčių girtuoklių. Visi galime prasi-gerti. Bet reikia valių turėti. Geriau invalidui atiduotumėt. O čia, šiukšlei...

- Ponias, o argi nežinote, kad yra kūno ligoniai ir yra sielos ligoniai. Šito žmogaus dvasia serga. Nepagydomai. Ar tai ne baisiau negu invalidas? Tai gal jį sušaudykim, pakarkim?

- O aš ir šaudyčiau tokius! - rėžia ponias. - Visus. Kodėl aš neprasigeriu? O galėčiau. Nieko nedirbu ir geriu sau. Bet aš turiu valių! Taip. Reikia valių turėti.

- Ponias, o kur jūs tą valių pirkote? Gal ir jis galėtų nusipirkti? O gal kas dovanas tokias dalija? Gal ir tam elgetai gali padovanoti?

- Ką jūs čia šnekat? Aš dirbu ir neleidžiu sau, ko negali-ma. Todėl, kad valių turiu! - nieko nesuprasdama vėl drožia ponias.

- Ponias, - labai lipšniai sakau, - už tą valių dėkokite pirmiausia Dievui ir savo pro-seneliams, seneliams, tėvams. Jūs tos valios neužsitarnavote. Gavote dovanai. Jokio tamstos nuopelno čia nėra. O tam vargšui nedavė valios nei prosene-liai, nei tėvai ir Dievo malonė jį turėjo aplenkti dėl kartų atsakomybės dėsnio...

- Kokio čia dar dėsnio? Ką jūs čia...

- Taip, taip, ponias. Jis turbūt buvo pamestas, o gal motina buvo girtuoklė, ir tėvas, o gal ir seneliai... Gal jo vaikystė buvo tamsi, negera, negraži. Niekas jo nevedžiojo už ran-kelės, nepirko žaislų, neskaitė pasakų, neglostė... Gal jis augo kaip tie kačiukai, kurie miega, gyvena rūsiuose po vamz-džiais ir maitinasi išėdomis. Tai už ką jo taip nekenčiate?

- Eikit, eikit... Atsiranda tokių kvailių... - jau tyliau kar-toja ponias kreipdamasi į savo draugę. Bet draugė tyli.

Autobusas suburgė. Ke-leiviai iš autobuso galo ėmė šaukti:

- Vairuotojau! Palaukit! Leiskite tam girtuokliui išlipti!

Vairuotojas atidaro vidurines duris. Žmogus lipa lauk, užkliūva už lagamino ir beveik kūlversčia išvirsta iš au-tobuso ant asfalto. Maišelis plumpteli porą metrų į priekį, elgeta paropojęs pastveria maišelį ir, kažką vapalioda-mas, nusvyruoja į šoną. Jo rankoje pamačiau stipriai sugniaužtą litą.

Autobusas lėtai rieda iš aikštelės. Už mano nugaros ty-lus moteriškas balsas sako:

- Vargšas tą vieną litą ir tegavo.

O migla sklaidosi. Atrodo, bus šalta, bet saulėta diena.

Taip ir buvo. Visą dieną - žydras dangus be debesėlio.

Dieve, padėk vargšams...

Keturiasdešimt antrasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2004 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių, Antroji premija - 300 JAV dolerių

Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia paprasta balsų dauguma.

ŽINIOS IŠ LIETUVIŠKŲJŲ TELKINIŲ

DAINIAUS IR ASTOS VAIČEKONIŲ
KONCERTAS SEATTLE MIESTE

Pianistai Dainius ir Asta Vaičekoniai, pradinį muzikinį išsilavinimą gavę Lietuvoje, o vėliau studijavę užsienyje, taip pat Jungtinėse Amerikos Valstijose, dabar pastoviai gyvena Seattle apylinkėse, Washingtono valstijoje.

(Atkelta iš 7 p.)

LIETUVOS VYČIŲ...

inkorporavimo, tada valdyba galės patvirtinti to vieneto direktorių tarybą ir valdybą. Kitą centro valdybos posėdį numatyta turėti spalio 16 d., šeštadienį, Šv. Jurgio bažnyčios patalpose, Philadelphia, PA. Jį globos prel. kun. dr. J. Anderlonis ir 3-kuopa.

Regina Juškaitė-Švobienė

Dainiaus ir Astos Vaičekonių vėliausias koncertas buvo su-ruoštas rugpjūčio 9 d. vakare University of Washington Muzikos pastato Brechemin auditorijoje. Šį pasirodymą surengė “The Baltic Studies Summer Institute”, kuris šiemet kaip tik švenčia savo gyvavimo dešimtmetį. Šiame lietuvių pianistų koncerte buvo grojami ne vien tik lietuvių, bet ir latvių bei estų kompozitorių kūriniai.

Mus pasiekusiame šio koncerto programiniame leidinyje yra ne vien tik atlikėjų, bet ir kūrinių autorių kūrybinės biografijos.

Programą pradėjęs Dainius atliko M. K. Čiurlionio kūrinius, o taip pat latvio Jazeps ir esto Eduard Tubin kūrybos gabalus. Vėliau skambino Asta, o tada Dai-

nius atliko Balio Dvariono kūrybą. Pirmąją dalį baigė Asta.

Po pertraukos šie pianistai skambino kartu dviems fortepijonais. Iš lietuvių kompozitorių tarpo čia nuskambėjo Juozo Bertulio kūrinys “Du temperamentai” ir Vytauto Barkausko variacija dviems pianinams.

Kalbant apie kompozitorių, o kartu ir pedagogą bei choro dirigentą J. Bertulį, reikia pasakyti, kad rugsėjo 13 d. sueina 35 metai nuo šio ir Čikagoje ilgą laiką gyvenusio bei dirbusio kūrėjo mirties. Ta proga rugsėjo 12 d. už J. Bertulio sielą bus atlaikytos mišios Švč. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Čikagos Brighton Parke. Kaip sužinojome, tuo metu iš Seattle į Čikagą atvyksta ir kompozitoriaus dukra, visuomenės

“AUŠROS”
LITUANISTINĖ
MOKYKLA

“Aušros” aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokslo metai prasidės šeštadienį, rugsėjo 11 d., 9:00 v.r. Dievo Motinos nuolatinės pagalbos parapijos patalpose, 18022 Neff Rd., klasėje prie scenos. Į mokyklą kviečiami lietuviškai kalbantys 13-18 m. amžiaus mokiniai, baigę lituanistinės mokyklos 8-ąją skyrių arba tolygaus lituanistinio išsilavinimo, įskaitant neseniai atvykusius iš Lietuvos.

Dėl informacijos ir registracijos kreipkitės į mokytoją Vidą Bučmienę, tel. 216-481-0653.

Vida Bučmienė

veikėja Ina Bertulytė-Bray. Beje, ji neseniai Lietuvoje pradėjo leisti savo tėvo kūrybą.

Edvardas Šulaitis

PRASIDEDA BALTIJOS
KELIO METINĖMS
SKIRTI RENGINIAI

Vilnius, rugpjūčio 20 d. (ELTA). Minint prieš 15 metų per Lietuvą, Latviją ir Estiją nusidriekusio Baltijos kelio metines, jo trasa ketinama pervežti gėlių puokštę, kuri vėliau grįš į Vilnių, bus sudžiovinta ir išsaugota.

Pirmadienį, rugpjūčio 23 dieną, perduodami vieni kitiems gėlių puokštę nuo Gedimino kalno iki Katedros aikštės nuneš jaunuoliai, kurie dar būdami vaikai lygiai prieš 15 metų dalyvavo visas Baltijos šalis sujungusioje akcijoje.

13 val. prie Vilniaus Arkikatedros vyks ekumeninė maldą. Po jos kariai, vilniečiai, Baltijos kelio organizatoriai ir dalyviai, buvę Sąjūdžio Seimo nariai bei kiti, leisdami puokštę iš rankų į rankas, perduos ją prie automobilio.

Puokštė automobiliais bus vežama Baltijos kelio trasa (sostinės T. Vrublevskio, Žygimantų gatvėmis, Žaliuoju tiltu, Upės gatve, Konstitucijos prospektu, Geležinio Vilko ir Ukmergės gatvėmis, autostrada iki Panevėžio, per Panevėžio miestą) iki Saločių pasienio perėjimo punkto prie sienos su Latvija.

Lietuvos miestų ir rajonų atstovai puokštę perduos vieni kitiems beveik pusšimtyje vietų, kur 1989 metais stovėjo Baltijos kelyje, ten vyks jų organizuoti renginiai. Kartu vyksiančiame specialiame automobilyje Baltijos kelio atminimo puokštės perdavimo vietose bus rodomos ištraukos iš filmo apie Baltijos kelią.

Akcijos iniciatyvinė grupė kviečia visus Lietuvos žmones rinktis buvusiose mitingų vietose, ypač ten, kur pastatyti atminimo kryžiai, koplytstulpiai, akmenys, ir prisiminti Baltijos kelio akimirkas.

Po renginių Saločių pasienio perėjimo punkte puokštė sugrįš į Vilnių, kur bus sudžiovinta ir išsaugota.

Pirmieji renginiai istorinei akcijai paminėti prasideda jau penktadienį Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacija organizuojama XIII tarptautine bėgimo estafete “Baltijos kelias”. Jos startas bus duotas penktadienį 10 val. Vilniaus Arkikatedros aikštėje.

Maždaug 30 Lietuvos ir Latvijos bėgikų ir prie jų prisijungiantys sporto entuziastai Vilniuje bėgs minėtomis gatvėmis, vėliau pasuks Panevėžio link. Penktadienį vakare estafetės dalyviai finišuos Pasvalio stadione.

Ankstų šeštadienio rytą startavę šiame stadione, bėgikai po beveik dviejų valandų pasieks Saločių miestelį, vė-

(Nukelta į 11 p.)

LIETUVIŲ DIENOS

2004 m. rugsėjo 18 d., šeštadienį 6:30 val. vakaro
Clevelando Dievo Motinos parapijos auditorijoje
rengia Clevelando Bendruomenė

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS
“RETRO”
KONCERTAS

Maloniausiai visus kviečiame pasidžiaugti nuotaikinga programa,
kuri akimirksniu sugrąžins jus į pirmos nepriklausomybės Lietuvoje laikus ir...
po programos – vaišės ir visuomenei “tų laikų” šokiai.

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 18 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Lietuvių dienos – Los Angeles lietuvių šokių grupės “RETRO” koncertas, Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV Clevelando Lietuvių Bendruomenė.

RUGSĖJO 25-26 d. Lietuvos Vyčių Vidurio centrinės apylinkės šventkelionė Dievo Motinos parapijos patalpose.

SPALIO 9 d. 5:30 v.p.p. sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

SPALIO 9-10 dienomis Mariaus Narbutaičio meno darbų paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia vyr. skaučių Židinys.

LAPKRIČIO 13 d. 2:30 v.p.p. plačiai išgarsėjusio Vilniaus kvarteto koncertas Clevelando Meno muziejuje (University Circle). Programoje Beethoven ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

(Atkelta iš 10 p.)

PRASIDEDA BALTIJOS...

liau - Grenctalės-Saločių pasienio postą. Pavakary estafetės dalyviai padės gėlių prie “Laisvės” paminklo Rygoje, o vakare finišuos Salacgrivos miestelyje prie Estijos sienos. Sekmadienį bėgikai sieną kirs Ainažių-Īklos pasienio poste, užsuks į Pernu, o vakare finišuos Estijos Parlamento kiemelyje Taline.

Penktadienį 10 val. Lietuvos Sąjūdžio būstinėje bus atidaryta paroda “Baltijos kelias - 15”. Pavakary Rygoje Latvijos Nacionalinio fronto muziejuje bus atidarytos parodos “Lietuva - jau Europos Sąjungoje” ir “Baltijos kelias - 15”.

Savaitgalio dienomis nuo 17 val. Lietuvos Sąjūdžio kvietimu šalia Baltijos kelyje bus deginami laužai. Rugpjūčio 22 dieną įvairių konfesijų Lietuvos bažnyčiose bus aukojamos Šv. mišios už laisvę ir Tautos vienybę.

Rugpjūčio 23-iają, tikrąją Baltijos kelio dieną, 10 val. šaukiamas Seimo posėdis, kuriame bus paminėta politinio istorinio renginio, pademonstravusio pasauliui trijų tautų nacionalinį atgimimą ir nepriklausomybės idėjos gy-

vybingumą, sukaktis.

Pirmadienį Seime vyks atvirų durų valandos Parlamento galerijos lankytojams. Čia bus eksponuojama paroda “Baltijos kelias - 15” ir vyks filmo apie istorinę visuomenės akciją transliacija. Tą pačią dieną fotografijų parodos bus atidarytos Lietuvos ambasados Latvijoje ir Estijoje.

Vakare Vilniuje ir Rygoje rengiami minėjimai-koncertai. Koncertas vyks ir Lietuvos bei Latvijos pasienio Saločių poste. Jo metu bus uždegti atminimo laužai, simbolizuojančys trijų Baltijos šalių vienybę.

Pirmadienį sukanka 15 metų, kai pusantr milijono Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų susikibo rankomis ir sudarę gyvą grandinę pasauliui pademonstravo tarpusavio solidarumą. Piliečių sudaryta gyva grandinė tasyk nusidriekė kelis šimtus kilometrų nuo Vilniaus iki Talino.

Ši akcija buvo surengta minint stalininės Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos pasirašyto vadinamojo Molotovo-Ribbentropo pakto ir jo slaptųjų protokolų, kuriais neteisėtai pasidalino Europą, 50-ąsias metines. Slapti sandėriai sudarė sąlygas soviet-

SPORTAS

SPORTAS ČIKAGOJE

Jau gautas “Metropolitan” futbolo lygos 2004-2005-jų metų pirmenybių rudens rato tvarkaraštis. Čia supažindinsime su “major” lygos rungtynėmis, kuriose dalyvauja lietuvių ekipa, kuri lygoje oficialiai yra vadinama “Liths” (sutrumpinimas nuo “Lithuanians”), o lietuvių tarpe “Lituanica”.

Pirmenybės prasidės rugpjūčio 29 dieną. Tą sekmadienį lietuvių komanda rungtyniaus išvykoje – “Schwaben” Center aikštyne su “Polonia”, kuri yra dabartiniai lygos čempionai.

Antrosios pirmenybinės rungtynės bus rugsėjo 12 d. Jos bus žaidžiamos namuose – aikštėje prie PL centro Lemonte. Varžovas – “Major” diviziono naujokas – “Legovia” vienuolikė.

Toliau bus rungtyniaujama kiekvieną savaitgalį iki spalio 31 d. Bus sužaistos 9 rungtynės, iš kurių penkios – Lemonte. Be jau minėto rugsėjo 12 d. susitikimo Lemonte, kur

dar bus žaidžiama paskutinį rugsėjo sekmadienį – 26 dieną (prieš “Eagles”) spalio 3 d. (prieš “Schwaben”) ir paskutinius du spalio sekmadienius prieš “Vikings” ir “United Serbs”.

VISI KVIEČIAMI Į GOLFO TURNYRĄ

Tradicinis golfo turnyras, kurį kas metai rengia Lietuvių fondas, ši rudenį įvyks rugsėjo 19 d. Tai bus jau dešimtas iš eilės panašaus pobūdžio renginys.

Bus žaidžiama Old Oak Country Club aikštyne, 14200 So. Parker Rd., Homer Glen, IL miestelyje visai netoli nuo lietuviams gerai pažįstamo Lemonto.

Registruotis reikia galimai greičiau pas Aldoną ir Vytą Vaitkus (tel. 630-243-8178) arba Ritą ir Arvydą Kazus (tel. 630-584-0158).

Žaidimai prasidės prieš pietus, o vakare kaip paprastai, bus dalyvių vaišės.

Edvardas Šulaitis

SEIMO NARIŲ SUSITIKIME SU JAV KONGRESMENAIS PRISIMINTAS IR KREPŠINIS

Vilnius, rugpjūčio 20 d. (ELTA). Vilniuje viešinti JAV kongreso delegacija pripažįsta, kad Lietuvos piliečių kelionėms į šią šalį taikomas vizų režimas apsunkina pasikeitimą žiniomis ir darbuotojais, ypač tokiose svarbiose srityse kaip informacinės technologijos.

Tai svečiai pareiškė penktadienį susitikę su Seimo pirmininku Artūru Paulausku, Užsienio reikalų komiteto pirmininku Gediminu Kirkilu ir Tarparlamentinių ryšių su JAV grupės vadovu Andriumi Kubiliumi.

Kaip pabrėžė visi aštuoni JAV Kongreso atstovai, sprendžiant bevizio režimo klausimą svarbu, kad kuo daugiau Amerikos parlamentarų atvyktų į Lietuvą ir patys įsitikintų šalies pažangą.

A. Paulauskas susitikime džiaugėsi, kad Lietuvos ir JAV parlamentiniai ryšiai glaudžiai ir intensyviai plėtojami, padėkojo Kongresui už paramą

tams pusei amžiaus okupuoti Baltijos valstybes ir paskirti jose marionetines vyriausybes.

Lietuvos siekiui tapti NATO nare.

“Lietuva šiemet išgyveno daug svarbių įvykių, tapome pilnateisiais nariais NATO ir Europos Sąjungoje (ES), kur esame pasirengę dalyvauti visu pajėgumu”, - pažymėjo parlamento vadovas.

Jis taip pat akcentavo, kad Lietuvai itin aktuali JAV parama plėtojant infrastruktūrinius projektus, įgyvendinant energetinio tilto į Vakarus idėją.

Svečiai, savo ruožtu, paprašė Lietuvos paramos plečiant ES ekonominių partnerių sąrašą.

Delegacijos nariai teigė savo akimis įsitikinę, kad nuo nepriklausomybės atkūrimo

DIRVAI AUKOJO

V.Mažeika, Park Ridge, IL	50
H.Macijauskas, Mayfield, OH	45
G.Kenter, Danbury CT	45
B.Daytona B., FL	45
J.Gumbelevičius, Vancouver, WA	30
V.Girnias, Oak Lawn, IL	26
J.Rastenis, Euclid, OH	20
A.Sakas, Lancaster, OH	20
M.Jasėnas, Mount Dora, FL	13
A.Antanėlis, Omaha, NE	10
K.Bruožis, Cleveland, OH	10
G.Bučmys, Cleveland, OH	5
P.Kliorys, Euclid, OH	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Lietuva padarė išpūdingą pažangą. Kongreso atstovai pasveikino mūsų šalį tapus NATO bei ES nare, teigiamai įvertino aktyvią kovą su korupcija, dalyvavimą tarptautinėse taikos palaikymo misijose Irake ir Afganistane.

Amerikiečiams pasidomėjus, kokie iššūkiai netolimoje ateityje laukia Lietuvos, G. Kirkilas pajaukavo, kad artimiausias iššūkis - šeštadienį Atėnuose nugalėti JAV olimpinę krepšinio rinktinę.

Seimo nariai pabrėžė, kad Lietuvai ypač svarbios temos - užsienio investicijų pritraukimas, žinių ekonomikos kūrimas ir skatinimas.

Fyne Home Contact.

Tired of feeling lost and not knowing how you can buy that new home. Well you have made the first Step when you call Fyne Home Contact.

We offer, HOME MORTGAGE LOANS, personal loans, small business loans and consolidation loans.

Toll free number 1-877-447-0393

DĖMESIO

Taisau bei surinkinėju kompiuterius, konsultuoju interneto klausimais, perinstaliuoju Windows (98 SE, 2000, XP). Skambinti galima bet kada (216) 269-0135 (Rytis).

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Century 21
Leaders

Real Estate For You World

The Greens of Lyndhurst
5666 Mayfield Road
Lyndhurst, Ohio 44124

Ričardas Širvinskas
Realtor

440 749-2121

440 443-2100

rsirvinskas@peoplepc.com

- padėd pirkti, parduoti, išsinuomuoti nekilnojama turta,
- atlieku nemokamą nekilnojamo turto analizę,
- profesionalus statybos darbų įvertinimas,
- padėd surasti finansavimą su minimaliu ar be pradinio įnašo

VISOS KONSULTACIJOS NEMOKAMOS IR KONFIDENCIALIOS

2004 metų Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė.

M. Kulbio nuotr.

SPORTAS

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖ SUTRIUŠKINO GRAIKUS

Rugpjūčio 19 d., ketvirtadienį Atėnų olimpiiniame krepšinio turnyre įvyko B grupės susitikimas tarp Lietuvos ir varžybų šeimininkės Graikijos rinktinių. Pergalę triuškinamu rezultatu 98:76 (28:10, 26:15, 22:19, 22:32) iškovojo Lietuvos krepšininkai. Rezultatyviausiu rungtynių žaidėju tapo Ramūnas Šiškauskas, kuris surinko 25 taškus (5/7 trit., 4/6 dvit., 2/3 baudų). Saulius Štombergas pelnė 22 (4/5 trit., 3/4 dvit., 4/4 baudų), o Darius Songaila (5 atk. kam.) - 13 taškų (1/1 trit., 3/5 dvit., 4/5 baudų). Starto penkete pirmą kartą varžybas pradėjęs Robertas Javtokas pridėjo 11 taškų (4/4 dvit., 3/5 baudų) ir 5 atkovotus kamuolius, o Šarūnas Jasikevičius pelnė 9 taškus (1/6 trit., 2/4 dvit., 2/2 baudų) ir 8 kartus rezultatyviai asistavo komandos draugams bei 6 kartus suklydo.

Lietuvos krepšininkai vėl puikiai metė tritaškius (13/24 - 54%) ir dvitaškius (20/31 - 65%). Graikijos rinktinėje pasižymėjo Nikos Zisis - 18 taškų

ir Lazaros Papadopoulos - 13 taškų. Lietuviai rungtynes pradėjo kiek neįprastu startu penketu. Vidurio puolėjo pozicijoje Eurelijų Žukauską, iki tol startavusį abejose rungtynėse, pakeitė Robertas Javtokas. Kitas penketo vietas užėmė Šarūnas Jasikevičius, Saulius Štombergas, Ramūnas Šiškauskas ir Kšyštofas Lavrinovičius.

Graikai pirmavo iki trečiosios rungtynių minutės - tuomet rezultatas buvo 8:5. Nuo šio momento lietuvių atakos lyg viesulas pradėjo darkyti šeimininkų gynybą.

Mūsiškiai, vedami pavydėtinais taikliai atakavusių R.Šiškausko, S.Štombergo ir R.Javtoko, likusią kėlinio dalį laimėjo 23:2 ir po 10 žaidimo minučių turėjo 18 taškų persvarą.

Antrajame ketvirtyje mūsiškių puolimo mašina nė kiek nesustojo. Po trijų iš eilės jų taiklių tritaškių skirtumas šoktelėjo iki 21 taško (17:41).

Visa tai pasiekta be Arvydo Macijausko ir E.Žukausko. Macas aikštėje pirmą kartą pasirodė

tik antrojo kėlinuko viduryje, o E.Žukauskas - to paties kėlinuko antroje pusėje, pakeitęs ketvirtąją pražangą užsidirbusį R.Javtoką.

Į aikštę įėjus dviems "šviežiems" žaidėjams, lietuvių persvara tik dar labiau šoktelėjo ir dvikovos viduryje jie pirmavo 29 taškais (25:54).

Trečiąjį kėlinį lietuviai pradėjo aiškia žinia: jie neatsipalaidavo. Iš pradžių E.Žukauskas "stogu" apdovanojo Michalį Kakiouzi, o po to ataką išpūdingu dėjimu užbaigė R.Šiškauskas. Rezultatui toliau augant (62:33, 67:38), rinktinės treneriai nusprendė paeksperimentuoti. Vienu metu žaidė Vidas Ginevičius, Š.Jasikevičius, A.Macijauskas, M.Žukauskas ir D.Songaila - žemas penketas.

Paskutiniosios 10 minučių tebuvo formalumas. Antanas Sireika išleido į aikštę ir Donatą Slaniną, kuriam tai buvo pirmosios olimpinių žaidynių rungtynės karjeroje.

Po varžybų graikų aistrualiai plojo lietuviams ir nušvilpė dorai nepasipriešinusius savo sportininkus. Po pergalės Lietuvos rinktinė išlieka vienalve B grupės vadove. www.DELFI.lt

2004 M. METINIS ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis, visuotinis 2004 m. ŠALFASS-gos suvažiavimas, įvyks 2004 m. lapkričio 20 d., šeštadienį, Clevelando lietuvių namuose, 877 East 185-th Street, Cleveland, Ohio. Telefonas: 216-531-2131. Suvažiavimo pradžia 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos Statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportinių judėjimu besidomintieji asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos ŠALFASS-gos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintieji

gauti pilnesnį informaciją ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką, Rimantą Dirvonį, 20 Kane Court, Willowbrook, IL 60527-2263. Namų tel. ir faksas 630-789-0529; darbo tel. 312-681-3947; E-mail: rdirvonis@hotmail.com

Šalia rutininių ŠALFASS-gos einamųjų reikalų vieni iš svarbiausių darbotvarkės punktų bus ŠALFASS-gos organų (Centro valdybos, Revizijos komisijos ir Garbės teismo) rinkimai ir VII-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, numatomos 2005 metų birželio 30-liepos 3 dienomis Vilniuje, Lietuvoje.

Sporto klubai, ŠALFASS-gos pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rimtumu atsižvelgti į mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

**ŠALFASS-gos Centro
valdyba**

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Fixler Realty Group, Inc.
For first time home buyers, investors, or for those who wish to sell their homes, contact
LINAS MULIOLIS
216-387-3204
linas@fixlerrealty.com
or visit our home on the web at www.fixlerrealty.com.
Fixler Realty Group, Inc.
Lyndhurst, Ohio

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama, teikianti jauką atmosferą būdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEŠIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)